

Obrezovanje trte je tudi žensko delo

Družbeni položaj žensk

Bliža se dan žena — dan, ki smo ga po stopoma bolj razvrednotili kot katero drugo obeležje v letu. Osmi marec naj postane tisti dan v koledarju, ko bomo ugotavljali do kod smo prišli pri uveljavljanju družbenoekonomskih odnosov, na poti do še ustvarjalnejše družbe.

Ženskam so po ustavi in zakonih zagotovljene v vsem enake pravice kot moškim, v vsem, brez izjeme! Toda v praktični uporabi mnogih pravic še vedno obstajajo velika odstopanja na škodo žensk, od neenakih možnosti za zaposlovanje in neenake višine osebnih dohodkov za enako delo, do neenakih pogojev za izpopolnjevanje in napredovanje na delovnem mestu, za volitve v samoupravne in državne organe ter družbenopolitične forume in dvakratnega delovnega časa žensk, zaradi neprimerno večje obremenjenosti.

Vsak izmed družbenih problemov žensk bi naj dobil polno državljansko pravico.

Emancipacija ženske, tako družbena kot politična, delovna in kulturna, je bila vedno eno izmed najpomembnejših vprašanj delavskega razreda, sestavni del njegovega razrednega boja. Obstajajo pa tudi prepričljivi podatki o še vedno premajhni zastopanosti žensk v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju, predvsem na vodilnih funkcijah, kot tudi o vrsti nerešenih ali prepočasi reševanih vprašanj položaja ženske na delovnem mestu, v družbi in družini.

VSEM ŽENSKAM, ZAPOSLENIM V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI ZDRUŽENEGA DELA KMETIJSKO PREHRAMBENI KOMBINAT ISKRENO ČESTITAMO K 8. MARCU — MEDNARODNEMU DNEVU ŽENSK

Sodelavci, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije

REGIONALNI POSVETI V KMETIJSTVU

ZA RAZPRAVE O KMETIJSTVU SO ŽE VEČ MESECEV PRIPRAVE NA OBMOČNA POSVETOVANJA. PRIPRAVLJALI SO JIH SINDIKATI ŽE V ČASU JAVNE RAZPRAVE O OSNUTKU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU. OBLIKOVANE SO BILE POSEBNE SKUPINE, KI SO IMELE NALOGO PRIPRAVITI USTREZNO GRADIVO Z VSEH KMETIJSKIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA, OBRATOV KOOPERACIJA IN KMETIJSKIH ZADRUG TER VSEH TISTIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA, KI SE UKVARJAJO NEPOSREDNO ALI POSREDNO S KMETIJSTVOM.

TEME RAZPRAV

Pripravljen gradivo je dobrodošla osnova za razprave, ki jih sedaj nadaljujemo v okviru socijalistične zveze. Tako je bilo v okviru medobčinskega sveta SZDL dogovorjeno, da se opravijo naslednje specializirane razprave:

- Planiranje in dohodkovni odnosi
- O povezovanju kmetov v skladu z zakonom o združenem delu
- O samoupravnem organiziranju združenega dela v kmetijstvu
- O pedagoških in znanstvenih OZD, strokovno pospeševalni dejavnosti
- O organiziranju skupnosti za preskrbo mest.

O vsaki razpravi bomo napisali najbistvenejša stališča, ki se bodo oziroma so se skozi široko razpravo o omenjenih vprašanjih izkristalizirala.

PLANIRANJE IN DOHODKOVNI ODNOSI

Najprej o prvem posvetovanju oziroma razpravi, na kateri so sodelovali najodgovornejši dejavniki iz skoraj vseh organizacij združenega dela iz neposrednega kmetijstva, predelave in trgovine iz celotne regije.

Osnovni namen razprave je bil na osnovi zbranega gradiva preučiti oziroma ugotoviti ali so s planiranjem programi organizacij združenega dela zajeli vse tiste naloge, ki so postavljene s samoupravnim sporazumom o temeljih plana razvoja kmetijstva in živilske industrije za obdobje 1976 — 1980. Istočasno pa ugotoviti, kako smo že sedaj povezani za te naloge in ali so že vzpostavljene dohodkovni odnosi v skladu z določili in prizadevanji zakona o združenem delu.

S sporazumom je določeno, da se podpisane sporazume, da se povežejo, da bodo organizirano dosegle cilje, postavljene v sporazumu, uresničevala obveznosti, boljše izkoriščale zemljišča in prirodne možnosti in zmogljivosti, zagotavljale večjo proizvodnjo, boljše izrabo surovin, ustvarjale pogoje za stalno reprodukcijsko sposobnost kmetijstva in živilske industrije, zagotavljale skladen razvoj, racionalnost vlaganj, usmerjale in usklajevale investicijske odločitve v kmetijstvu in živilski industriji, zaradi zagotovitve smotrnosti plaganj. Za

uresničevanje ciljev samoupravnega sporazuma o temeljih plana razvoja kmetijstva in živilske industrije pa se bodo podpisnice v medsebojnem povezovanju sporazumele še zlasti o obsegu in vrstah proizvodnje, o razmerjih v medsebojnem poslovnem sodelovanju o naložbah, ki so potrebne za dogovorjen obseg proizvodnje, za zagotavljanje reprodukcijskih materialov, o vrstah in številu kadrov, potrebnih za dogovorjeni razvoj, o temeljih dohodkovnih odnosov, o združevanju in upravljanju sredstev v pospeševalnih skladih.

KAKŠNE SO OBVEZNOSTI V OMENJENEM SPORAZUMU?

Intenzifikacija in izkoriščanje travnatnega sveta, njivske krme, povečevanje proizvodnje žit na podlagi povečanih pridelkov. Posebno obvezo imajo kmetijske delovne organizacije v Podravju in Pomurju za zagotovitev potrebnega obsega proizvodnje sladkorne pese. Pri pridelovanju krompirja je poudarek na večjih pridelkih na hektar površin. Govedoreja bo tudi v tem obdobju prevladujoča usmeritev kmetijske proizvodnje do obsega, ki omogoča racionalno koriščenje domačih izvorov krme. Poudarek bo na modernizaciji družbenih mlečnih farm, hlevov kmetov, hitrejši obnovi in zamenjavi osnovne črede, v prireji kvalitetnega govejega mesa. V prašičereji bo povečana farmska prireja mesa in reja v kooperaciji na podlagi zagotovljene osnovne krme iz lastnega gospodarstva ali iz proizvodne skupnosti. Perutniarstvo se bo razvijalo v skladu s potrebami trga in možnostmi racionalnega izvoza.

Povečana bo obnova sodobnih nasadov jabolk, hrušk, breskev, jagodičevja in hmeljarstva.

V samoupravnem sporazumu so opredeljene planske naloge do leta 1980. Te pa so razdeljene po območjih in so konkretizirane v srednjeročnih programih posameznih organizacij združenega dela kmetijstva in živilske industrije.

OBVEZNOSTI V PODRAVSKI REGIJI

V razpravi o vseh teh vprašanjih je bilo zlasti še izpostavljeno vprašanje obveznosti, ki jih imamo v podravski regiji, saj le te predstavljajo pomemben de-

javnik v realizaciji postavljenih planskih nalog. Zato bi morali ponovno predlagati in uskladiti postavljene in sprejete programe po posameznih organizacijah združenega dela in se dogovoriti za realizacijo. To pa pomeni se dogovoriti tudi za dohodkovne odnose in organiziranosti. Zato tudi mimo organiziranosti razprava ni mogla. Vendar je razprava tudi tokrat bila usmerjena v model sestavljene organizacije, ki bi naj bila povezovalac vse primarne proizvodnje, predelave in plasmana. Čeprav je že vrsta razprav, ki so bile predhodno organizirane po tem vprašanju pokazala, da se je v sedanjem trenutku uveljavljanja zakona o združenem delu potrebno srečati še z drugimi možnimi oblikami povezovanja, zlasti na dohodkovnih odnosih. Tudi dve sestavljeni organizaciji združenega dela, ki sta se le oblikovali na tem področju, jih je treba dograditi. Ti dve sta SOZD Kmetijski prehrambeni kombinat, v okviru katerega bi se združevalo primarno kmetijstvo in tudi predelava, ki se povezuje naprej v trgovino in to s SOZD TIMA, kot tudi drugimi preko poslovnih skupnosti. Poudarjeno pa je ob tem bilo, da se je nujno povezovati tudi izven tega območja. Obveza obeh SOZD pa je, da usklajujeta med seboj poslovanje in vzpostavljata dohodkovne odnose.

PROIZVODNJA IN PREDELAVA

V SOZD KPK je začrtana in dogovorjena s samoupravnim sporazumom med organizacijami združenega dela, proizvodnja mesa in predelave in tudi delno prodaja teh proizvodov. Osnovna proizvodnja in predelava je s programom začrtana. Živinoreja je po sporazumu ena izmed prioriteten proizvodnih dejavnosti v regiji. Tudi za druge kmetijske panoge so blagovne skupine začrtane.

ZAKLJUČKI RAZPRAVE

Iz celotne razprave se da zaključiti naslednje:

● Razvojne programe vseh organizacij združenega dela kmetijstva in predelave v podravski regiji moramo pregledati in uskladiti z obveznostmi, ki jih imamo po samoupravnem sporazumu o temeljih plana razvoja kmetijstva SR Slovenije za obdobje 1976 — 1980. Poleg uskladitve teh programov med organizacijami združenega dela, pomeni pripraviti nekatere programe razvoja posameznih panog v regiji. Nekaj teh je že sprejetih.

● Vzpostavitev dohodkovnih odnosov je drugo področje na-

log, ki se morajo realizirati v okviru obeh SOZD, to je SOZD KP in SOZD TIMA, pa tudi z drugimi organizacijami združenega dela izven teh SOZD in območja, zlasti za tiste proizvode, ali pridelke, ki jih predelava oziroma trgovina na tem območju ne more zaradi prevelikih količin absorbirati.

● Glede oblik organiziranosti, ki so bile v razpravi tudi nakazane, se smatra, da se krepi oboje sestavljeni organizaciji združenega dela in se v SOZD KPK povezuje — kmetijska proizvodnja in živilska predelava v regiji. To pomeni organizacije združenega dela kmetijstva, predelave in oblike organiziranja kmetov.

● Obe sestavljeni organizaciji združenega dela medsebojno sodelujeta in razvijata dohodkovne odnose in medsebojne poslovne odnose, preko poslovnih skupnosti.

● Dogovoriti se z medobčinskim odborom gospodarske zbornice za formiranje posebnega organa, ki naj prevzame vlogo usklajevalca med SOZD in drugimi organizacijami združenega dela na tem območju.

Čeprav se je posvet večkrat oddaljil od osnovne teme, pa kljub temu menimo, da je uspel.

— cč —

MAKSIMALNE ODKUPNE CENE MLEKA IN PREMIJE ZA MLEKO

Z dogovorom, ki so ga podpisali predstavniki vseh republiških in pokrajinskih izvršnih svetov (Ur. l. SFRJ, št. 56-76), so se vse republike in obe avtonomni pokrajini strinjale, da mora znašati minimalna odkupna cena za mleko 1,06 din za maščobno enoto, s pristavkom, da se bo za odkupljeno mleko izplačevalo do 30. 6. 1977 še po 0,12 din predmilo za maščobno enoto iz sredstev, ki bodo v ta namen določena v proračunu federacije za leto 1977.

Odlok izvršnega sveta Skupščine SRS (Ur. l. SRS, št. 31-76) določa, da bodo od 10. 1. 1977 OZD, ki se ukvarjajo s predelavo ali prometom mleka, odkupovale mleko od OZD, KZ in drugih oblik združevanja kmetov po ceni, ki ne sme biti nižja od 1,06 din za maščobno enoto, franko zbiralnica proizvajalca. Mleko mora ustrezati določeni kvaliteti.

Družbeno-ekonomska upravičenost izgradnje

RAST NARODNEGA DOHODKA V NAŠI REPUBLIKI IN DRŽAVI JE POVEZANA Z VSE VEČJO POTROŠNJO HRANE. KER SO KMETIJSKE POVRŠINE OMEJENE, JE VEČJA PROIZVODNJA MOŽNA V NAJVEČJI MERI LE S POVEČANO OKREPLJENOSTJO.

V MEDREPUBLIŠKEM DOGOVARJANJU O ZAGOTOVITVI HRANE ZA NASLEDNJE OBDOBJE JE VSAKA REPUBLIKA PRED NALOGO, DA AKTIVIRA SVOJE LASTNE MOŽNOSTI, SELE NATO LAHKO ISČE POTREBNE KOLIČINE HRANE V OSTALIH REPUBLIKAH ALI V UVOZU. TAKA JE TUDI NALOGA SOCIALISTIČNE REPUBLIKE SLOVENIJE, DA POVEČA PROIZVODNJO ŽITARIC IN PRIČNE S PROIZVODNJO SLADKORJA.

SLADKOR ZA SLOVENIJO

Slovenija rabi letno preko 80.000 ton sladkorja ali preko 40 kilogramov na prebivalca. Prirodne razmere v severovzhodni Sloveniji so tako po konfiguraciji, tipu tal in klimatskih pogojih podobne, kot v vrsti področij v Evropi, kjer je proizvodnja sladkorja močno razvita. Res je, da so pri nas površine razdrobljene. Vendar pa s pristopom k melioracijam in zložbam zemljišč tudi ta problem že zmanjšujemo. Sladkorno peso bomo pridelovali na področjih občin Ormož, Ptuj, Lenart, Murska Sobota, Lendava, Gornja Radgona, Maribor, Slovenska Bistrica, kjer imamo 100.976 ha, poleg tega pa tudi v občini Čakovec in Varaždin, kjer je 73.197 hektarjev njivskih površin. V posameznih občinah bomo proizvajali sladkorno peso na sledečih površinah:

hektarju. Ta proizvodnja bi dala 40.000 ton sladkorja ali polovico slovenske potrošnje. Poleg tega pa bi dobili še stranske proizvode, 16.250 ton pesnih rezancev, 14.500 ton pesne melase, listje in glave, ki predstavljajo povsod v razvitem kmetijstvu važno hrano za govedo, torej tudi za proizvodnjo mleka in mesa. Vidimo, da se proizvodnja sladkorne pese in sladkorja v severovzhodni Sloveniji popolnoma vključuje v sedanji razvoj kmetijstva, posebno pa še živinoreje.

UGODNE TRANSPORTNE MOŽNOSTI

Tovarna ima predvideno lokacijo v Ormožu in to zaradi ugodnih transportnih možnosti za sladkorno peso. Lokacija je neposredno ob reki Dravi, ki daje potrebno vodo. Kapa-

Dinamika izgradnje:

leto 1976	v višini	9.181.000 din
leta 1977	v višini	453.349.000 din
leta 1978	v višini	565.548.000 din
leta 1979	v višini	239.810.000 din

Viri sredstev:	470.000.000 din lastna sredstva
	375.731.000 din krediti dobaviteljev
	422.357.000 din bančni krediti

Tovarna bi pričela s poizkusno proizvodnjo 1979. leta in je sposobna takoj odplačevati potrebne kredite, ki prispejo v naslednjih letih. Po osmih letih poslovanja se občutno zmanjšajo obveznosti za odplačila in nova znatna sredstva lahko uporabi za modernizacijo proizvodnje sladkorne pese, predelavo skladišča in podobno.

V sklopu investicije je predvidena tudi nabava specialnih strojev za proizvodnjo sladkorne pese in to sejalnic, kultura-torjev in kombajnov. Ta oprema bo na razpolago proizvajalcem, ki bodo tudi primer-no organizirani.

Tovarna bo zaposlovala 318 delavcev, ki se bodo v času izgradnje primerno izšolali. Prav tako so v sklopu investicije predvidena sredstva za strokovno izpopolnjevanje proizvajalcev pese.

še njive novo kulturo, ki bo pospešila rast našega dohodka, dala nam bo nov tržni višek v poljedelstvu, ustvarila nova delovna mesta v proizvodnji in predelavi pese, istočasno pa odprla možnost za nadaljnjo finalizacijo proizvodov, ki se vzporedno pojavlja-jo.

Ko stojimo danes pred odločitvijo, da se kot ustanovitelj vključimo v priprave za proizvodnjo sladkorja, nam odločitev ne bo težka. Dobili bomo nov proizvod, ki bo višje vrednotil naše delo, povezal nas bo v nadaljnjem razvoju, saj bo tovarna last vseh proizvajalcev, od tistih, ki bodo proizvajali sladkorno peso do tistih, ki bodo rabili sladkor kot surovino za predelavo in za porabo. Istočasno pa bo v našem prostoru povečana proizvodnja živinske krme.

Z uvajanjem sladkorja in sladkorne pese na naše območje se bomo uvrstili med razvite kmetijske proizvajalce, združene v modernem proizvodnem procesu.

NOVA KULTURA — SLADKORNA PESA

Iz vsega tega lahko zaključimo, da imamo kmetijski proizvajalci možnost uvesti na na-

Letno hektarjev sladkorne pese				
Občina	skupaj ha	obremenitev njiv v ha	družbeni sektor ha	zasebni sektor ha
1. Ormož	1.1000	15	350	750
2. Ptuj	1.900	10	600	1.300
3. Ljutomer	900	13	100	800
4. Murska Sobota	1.000	4	300	700
5. Gornja Radgona	400	6	200	200
6. Maribor	400	3	150	250
7. Lendava	600	6	250	350
8. Slovenska Bistrica	300	5	100	200
9. Lenart	400	13	200	200
10. Varaždin	400		150	250
11. Čakovec	600		300	300
SKUPAJ:	8.000 ha		2.700 ha	5.300ha

POVRŠINE POD SLADKORNO PESO

Poprečno bi imeli na tem območju Slovenije 7 % njivskih površin pod sladkorno peso, brez upoštevanja novo melioriranih površin, kar je izpod normalne obremenitve v zahodni Evropi. Polno izkoriščena kapaciteta tovarne sladkorja zahteva 320.000 ton sladkorne pese ali 40 ton pridelka po

citeta dnevne predelave je 4.000 ton pese na dan. Z izbo-rom najsoodobnejše tehnologije in opreme, ki teče sedaj, bomo zagotovili ekonomsko ugodne pogoje, kar kažejo vsi dosedanja izračuni.

Predračunska vrednost tovarne je 1.268.088.000 din v osnov- na sredstva in 65.000.000 din v obratna sredstva.

Predpisi s področja kmetijstva

STAROSTNA POKOJNINA KMETOV

Po sklepih skupščine samo- upravne interesne skupnosti sta- rostnega zavarovanja kmetov SRS (Ur. l. SRS, št. 30-76) znaša starostna pokojnina od 1. 1. 1977 din 515 na mesec, prispe- vek, ki je enak za vse zavezan- ce, din 1532 letno, prispevek v odstotku od odmerne osnove pa 10,21 %.

SODNE TAKSE V GOSPODAR- SKIH SPORIH

Po dogovoru med republikami in pokrajinami (Ur. l. SFRJ, št. 56-76) se morajo sodne takse v gospodarskih sporih, ki so pred- pisane v odstotku od vrednosti spornega prometa, znižati za 25 %. Zgornja meja teh taks tu- di ne sme presegati 15.000 din.

IZVAJANJE DRUŽBENEGA PLANA SRS V LETU 1977

Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje od leta 1976 do 1980 v letu 1977 (Ur. l. SRS, št. 31-76) določa med drugim tudi naloge Gospodarske zbornice in Zadrū- ne zveze pri intenziviranju pro- meta prehoda na dohodkovne odnose med OZD, ki so proiz- vodno in poslovno povezane zla- sti pri mleku, mesu, vinu, sadju in tam, kjer se hrana in živilske surovine zagotavljajo s širšega območja države. Zadrūna zveza bo intenzivno sodelovala pri ob- likovanju novih KZ, OZD in te- meljnih organizacij kooperantov, pri pospešenem oblikovanju pro- izvodnih skupnosti, različnih oblik kooperacijskih odnosov in podobno.

Ocena njihovega delovanja

ŽE SAMA PRAKSA, KAKOR TUDI VSAKODNEVNE POTREBE NAM NALAGAJO DOLŽNOST, SE POSEBEJ PA NAS NA TE NALOGE OBVEZUJEJO STALIŠČA IN SKLEPI 5. SEJE CK ZKS, KAKOR TUDI 7. SEJE OBČINSKE KONFERENCE MARIBOR, DA NENEHNO OCENJUJEMO IDEJNOPOLITIČNE, DRŽBENO-EKONOMSKE IN SAMOUPRAVNE RAZMERE V SVOJEM DELOVNEM OKOLJU, KAKOR TUDI V ŠIRŠEM DRUŽBENEM PROSTORU. LE Z NENEHNM OCENJEVANJEM RAZMER BOMO SPOSOBNI NAGLEGA REAGIRANJA IN SE AKCIJSKO SPOPASTI V REŠEVANJU NASTALIH PROBLEMOV IN OPRAVLJANJU PRED NAS KOMUNISTE POSTAVLJENIH NALOG.

Od našega delokroga in nastalih problemov v njem bo odvisno, katerim vprašanjem bomo v prihodnje morali posvetiti večjo pozornost ter v reševanju nastalih situacij dati večji poudarek.

Ker pa je pred kratkim potekla polovica našega sedanjega mandatnega obdobja od zadnje redne konference je prav, da malo podrobneje pogledamo našo dosedanje aktivnost, ocenimo uspešnost ali neuspešnost našega enoletnega delovanja, ter si na osnovi vsestranske analize tega delovanja začrtamo smernice naše prihodnje aktivnosti.

AKTIVNOST OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK

Prav gotovo je, da na vseh področjih našega delovanja nismo bili enako uspešni. So pa tudi taka torišča, kjer smo imeli uspehe in je bilo našo aktivnost še kako čutiti. Seveda pa je uspešnost delovanja in akcije odvisna v veliki meri od delovne vneme celotne organizacije ZK, kakor tudi od angažiranja vsakega njene člana. Zavedati se moramo, da aktivnost člana ZK ni samo v udeležbi na sestankih in rednem plačevanju članarine. Naša aktivnost se meri po tem, kako smo politično aktivni v delu samoupravnih organov, v družbenopolitičnih organizacijah, v kolikšni meri smo idejnopolitično usposobljeni na nagli akcijski spopad v reševanju problemov. Naša aktivnost se mora prav tako čutiti v širšem družbenem prostoru, predvsem še v krajevni skupnosti, kjer živimo. Skratka, aktivni moramo biti povsod, kjer se pokaže potreba.

Osnove našega delovanja so bile nakazane smernice in predložen program dela zadnje konference. Delo je bilo zelo raznoliko in je zahtevalo stalno angažiranje našega članstva, saj smo imeli v minulem obdobju poleg rednih nalog še nekaj izrednih in precej uspešno izvedenih akcij.

PRIPRAVE NA VOLITVE V SAMOUPRAVNE ORGANE

Tako smo takoj v začetku leta posvečali vso pozornost predvsem pripravi na volitve v samoupravne organe. Pri tem se je naša aktivnost odražala v uspešno izvedenih zborih delovnih ljudi, pri evidentiranju možnih kandidatov, kakor tudi v temeljni pripravi in sami izvedbi volitev. S posebnim vno mo bili pri ka-drovanju za samoupravne organe, tako da smo upoštevali enako-

vredno zastopstvo vseh sredin in strukture, v skladu z vsemi zaposlenimi tako glede strokovnosti, starosti in spola. Vendar z uspehi te akcije ne moremo biti pov-

sem zadovoljni. Storili smo pri tem veliko napako, ki jo bomo morali čimprej popraviti. Tu mislim predvsem na delo upravnega odbora, ki še do danes ni konstituiran, kakor tudi na delo ali nedelo posameznih komisij delavskega sveta, katere so komaj začele. Pri tem vsekakor nosi del odgovornosti ZK, kakor tudi celotni politični aktiv.

IZ AKCIJE V AKCIJO

Po tej akciji je sledila druga, še pomembnejša, ki nas je angažirala, to je javna razprava o osnutku

zakona o združenem delu. Z združenimi močmi in močno politično akcijo smo tolmačili in razpravljali po vseh enotah naše delovne organizacije, pa tudi v dislociranih enotah.

Tej akciji je sledil vpis posojila za ceste. Naši delovni ljudje so kljub težavam, s katerimi se srečujemo vsakodnevno, pokazali visoko zavest solidarnosti do naše družbene skupnosti in s tem pokazali, da so pripravljeni pomagati. Ta solidarnost in pripravljenost se je posebej pokazala še pri akciji »Posočja«, kjer so prav tako komunisti opravili svoj del aktivističnega poslanstva.

Naše delo se ni odvijalo prek partijskih sestankov. Teh je bilo 12, in sicer 6 sej sekretariata in 6 skupnih sestankov. Na sestankih smo obravnavali tekoče naloge, seznanjali smo se s smernicami, izmenjavali mnenja in poglede do nekaterih problemov ter tako postavljali enotna stališča do vseh vprašanj. Taka stališča so obvezovala slehernega našega člana, da se je za nje boril ter jih opravljal in izvajal v vsakodnevnem delu in življenju, v svojem delokrogu. Da bi prevzete naloge lažje opravljali smo si s politično akcijo kadrovanja zagotovili stalno prisotnost članov ZK na vseh področjih družbenopolitičnega delovanja, od samoupravnih organov, njihovih pomožnih teles, izvršnih odborov OO sindikata in drugih. Ravno to pa so in tudi v bodoče morajo biti glavna področja našega aktivnega političnega delovanja.

NAŠ ŠIRŠI DELOKROG

Ker se naša delovna organizacija nenehno razvija in širi, postaja tudi delokrog našega delovanja vedno večji in odgovornejši. Ker se zavedamo takšne situacije, smo se v lanskem obdobju precej posvetili pomlajevanju in številčnemu jačanju lastnih vrst. Široko zastavljeno akcijo nam je uspelo vključiti v naše vrste osem novih članov. To je vsekakor določen uspeh s katerim pa ne moremo biti povsem zadovoljni. Linija partije je, in na to nas tudi zavezujejo nekateri sklepi, da v strukturi zaposlenih zagotovimo 10 odstotno udeležbo. Ta naloga tudi v tekočem letu ne bo lahko izvedljiva. Vendar z intenzivnim delom in ingažiranostjo slehernega našega člana ZK tudi ta uspeh ne bo izostal. Imamo še precej pridnih in vestnih proizvajalcev, ki se vsakodnevno zavzeto trudijo za dosego naših skupnih ciljev in ravno tem je mesto tudi v naših partijskih vrstah. Nalog je vsak dan več, tudi problemov ne manjka, zato jih bomo toliko lažje reševali, kolikor močnejši in sposobnejši bomo.

NADALJNJE NALOGE

Da bi bili akcijsko in ustvarjalno sposobnejši, bomo morali v bodoče bolj poskrbeti za idejnopolitično izobraževanje nas samih, ka-

OBISK NA DELOVNEM MESTU

Milka Dobršek prodaja na tržnici

MILKA DOBRŠEK JE ZAPOSLENA NA TRŽNICI V MARIBORU KOT PRODAJALKA ŽE OD LETA 1966, KO JE PREVZEL AGROKOMBINAT MARIBOR STOJNICO NA TRŽNICI OD KMETIJSKE ZADRUGE SVEČINA.

Milka Dobršek: »Delo opravljam z veseljem, brez večjih težav!«

Na stojnici lahko Milka Dobršek nudi kupcem skoraj vso zelenjavo in sadje, ki ga ji dobavljajo iz skladišča Agrokombinata Maribor, dnevno, vsako jutro.

Ker je na mariborski tržnici podobnih stojnic veliko, je po mnenju Milke Dobršek konkurenca izredno velika, tako glede kvalitete in cene. V cenah verjetno ni bistvenih razlik, prav tako pa tudi v ponudbi.

Med tednom je kupcev bolj malo, največji naval pa je ob sobotah in v nedeljo zjutraj, ko so proste tudi zaposlene ženske.

Delovni čas Milke Dobršek je pozimi od 6.30 ure do 13.30 ure,

poleti pa od 5. ure do 14.30 ure. V nedeljo pa dela od 7. ure do 11. ure.

Ker je njeno delo v glavnem zunaj, Milka Dobršek dela pod razmeroma težkimi delovnimi pogoji, saj je vezana na neprestane temperaturne spremembe.

Kljub temu pa Milka še ni bila bolna in delo opravlja z veseljem, brez večjih težav.

Pri njej kupujejo v glavnem stalne stranke, ki pa so seveda različne, nekatere so bolj, druge manj zahtevne.

Njeno delo stalno spremlja vodja skladišča Franc Majcen in ga tudi sproti obvešča o stanju blaga in o pokvarljivosti blaga, ki ga je potrebno nadomestiti z novim blagom.

Milka Dobršek kljub težkim delovnim pogojem z veseljem opravlja svoje delo, saj se je nanj navadila, prav tako pa so se nanjo navadili stalni kupci. Še dve leti jo ločita do upokojitve, zato si želi, da bi upoko-jitev dočakala zdrava na tem mestu.

Doma jo po napornem delu čaka družina in delo doma. Prav tako je tudi zadovoljna z osebnim dohodkom, ki pa se obračunava po prodanem blagu, kar pomeni, čim več prodaš, tem več zaslužiš. Osební dohodek je večji v poletnih mesecih, saj sta ponudba in prodaja takrat večji.

Tudi mi se pridružujemo njenim željam in ji želimo pri nadaljnjem delu čimveč uspehov. M. P.

Delo in usmeritev

Marca leta 1972 je naša šola praznovala svojo stoletnico in je tako najstarejša Kmetijska šola v Sloveniji. Ustanovljena je bila kot sadjarsko vinarska šola leta 1872, s sedežem v Vinarski ulici. Njena naslednica je današnja Tehniška kmetijska šola s sedežem v Vrbanski ul. 30.

Danes šola izobražuje dva profila:

— živinorejsko — poljedel-skega tehnika in

— sadjarsko — vinogradniš-kega tehnika.

Šolanje traja štiri leta. V šolo se lahko vpišejo učenci ki so uspešno zaključili osem-letko in niso starejši kot 18 let.

Poleg teoretičnega imajo učenci tudi praktični pouk po enkrat tedensko na posestvu šole. To posestvo obsega da-nes skupaj 132,4 hektarjev, od tega 25 hektarjev njiv, 24 hek-tarjev sadovnjakov, 27 hek-tarjev vinogradov in 48 hek-

tarjev travnikov in pašnikov.

Nekaj teh površin je bilo obnovljenih v zadnjih letih, kot n. pr. gosti nasad jablan v letu 1971 in 1975 in tako predstavlja res sodobno učil-nico za praktični pouk iz sad-jarstva. Šola se trudi, da bi sodobno opremila vse objekte šolskega posestva in tako nu-dila učencem najboljše pogo-je za praktični pouk. Takšna vlaganja pa terjajo velika fi-nančna sredstva ki jih šola nima, zato se bori z velikimi težavami za realizacijo inves-ticijskega programa. V načrtu je gradnja novega sodobnega hleva, obnova vinogradov na Kalvariji, obnova nekaterih

starejših sadovnjakov ter na-bava sodobne mehanizacije.

Zanimivo je, da je vpis na šolo v zadnjih letih izredno porasel. Tako je danes vpisa-nih 430 dijakov. Prav gotovo je to pogojeno z večjo zavze-tostjo naše družbene skupno-sti za probleme kmetijstva ter ugodnejšimi pogoji za kmeto-vanje.

V počitnicah opravljajo u-čenci 1. razreda počitniško prakso na posestvu šole, učen-ci 2. in 3. razreda pa na druž-benih posestvih, v vinskih kle-teh, hladilnicah in predeloval-ni industriji. Šola organizira za svoje učence vsako leto strokovne ekskurzije tako, da lahko na njih spoznajo naj-bolje urejene kmetijske obra-te v naši republiki. Učenci redno obiskujejo tudi strokov-ne razstave, umetniške razsta-

ve, organizirane kino predsta-ve ter gledališče. Za izvenšol-sko delo po interesnih pod-ročjih naših učencev je tudi poskrbljeno.

Na šoli deluje več krožkov, kot so čebelarski, marksistič-ni, fotokrožek, klub OZN, športno društvo, krožek ljud-ske tehnike, MKUD, pevski zbor, taborniki in še kaj.

V šolski zgradbi je dom u-čencev srednjih in drugih šol, kjer lahko dobijo dijaki (fant-je) srednje kmetijske šole sta-novanje. Prav tako je v šolski stavbi restavracija, v kateri se lahko učenci šole hranijo.

Iz navedenega kratkega za-pisa je razvidno, da je šola-nje na tehniški kmetijski šoli dobro organizirano ter nudi dijakom mnogo strokovnega znanja za poklic, kakor tudi za nadaljnje šolanje.

Miran Štuhec

kor tudi širšega političnega akti-va. V minulem letu smo iz pro-grama šestih tem opravili samo eno predavanje; nekaj članov je bilo na seminarjih, vseh osem no-vo sprejetih članov pa je obis-kalo seminar za mlade komuniste. Poskrbeli smo, da lahko vsak član sprejema glasilo »Komunisti« tako, da se lahko preko časopisa izpopolnjuje. Z vsem tem pa ne moremo biti zadovoljni. V teko-čem letu je ponovno predvidenih nekaj seminarjev, zato bomo mo-rali z vabljenimi zagotoviti ude-ležbo. Prav tako bomo morali vztrajati na realizaciji programa predavanj.

Več pozornosti dolgujemo tudi delovanju stalnih komisij OO ZK, saj v minulem letu niso bile naj-bolj aktivne, kar je že bilo kriti-čno ocenjeno na zadnji seji se-kretariata. Komisije so veljale za posamezna ožja področja delova-nja, zato se tudi lažje temeljito poglobijo v razreševanje posame-znih vprašanj, tako samoupravno-ekonomskih, kadrovskih in izo-braževalnih vprašanj. Na ta na-čin se bo dosegla boljša kvaliteta obravnav, delo se bo enakomer-neje porazdelilo in dosegla se bo aktivnost večjega števila član-stva.

NOVE POMEMBNE NALOGE

Pred nedavnim sprejeti zakon o splošnem ljudskem odporu, na-rodni obrambi in družbeni samo-zaščiti, postavlja pred ZK nove in pomembne naloge. Naša orga-nizacija je o teh nalogah že raz-pravljala, sprejela program politi-čnega delovanja v primeru voj-nega stanja ter nekatere druge zadolžitve. Vendar tudi v priho-dnje mora slehernemu izmed nas biti stalno prisotna skrb za te na-loge, da nas slučajne potrebe ne bi našle nepripravljene.

Skrb za izvajanje planskih nalog mora v prihodnje postati ena na-ših permanentnih nalog. Pred na-mi je važna akcija — obravnsa in sprejem letnega gospodarske-ga načrta. Komunisti kakor tudi drugi prisotni se moramo zave-dati ter imeti stalno pred očmi, da letošnji gospodarski načrt predstavlja za nas tudi senacijski program, kar po drugi strani po-meni, da od realizacije tega pro-grama zavisi naš jutrišnji dan.

ZA USPEŠNEJŠE INTEGRACIJS-KE PROCESE

Vsa dosedanja prizadevanja na področju integracijskih procesov nam niso dala zaželenih uspe-hov. V bodoče bo tudi na tem področju pomembna naloga v tem da na vsakem možnem toriš-ču dajemo vso podporo in aktiv-no podpiramo vse vodilne in vod-stvene sodelavce v njihovih pri-zavedanjih za nadaljnjo povezo-vanje v okviru reprodukcijskih ve-rig (proizvodnja — predelava — trgovina in potrošnja). Mnenja sem, da smo se v preteklosti, ta-ko naša organizacija ZK kot tudi drugi politični dejavniki v okviru SOZD do teh vprašanj obnašali preveč lahkomišlno. Zato tako stanje ni niti malo zavidljivo.

ORGANIZACIJSKE SPREMEMBE

V minulem obdobju je v našem delovanju nastalo tudi nekaj orga-nizacijskih sprememb. Čedalje večji poudarek dajemo samostoj-nosti dela stalnih komisij. Tesne-je smo se povezali z političnim aktivom v okviru SOZD, kjer je bil izvoljen ZK SOZD. V tem sve-tu SOZD sodelujejo tudi trije naši člani ZK na čelu s sekreta-rjem sveta. Bil je sestavljen ter-pom vseh organizacij ZK v OZD sprejet in potrjen poslovnik sveta

ZK SOZD. Iz tega poslovnika iz-hajajo tudi nekatere spremembe in obveznosti za našo OO ZK. To nam nujno nalaga obveznost, da med letom uskladimo naš poslo-vnik s temi organizacijskimi ob-veznostmi ter ga dopolnimo v tak-šni meri, da bo dejansko odraz organiziranega delovanja naše osnovne organizacije. To nalogo moramo opraviti čimprej, najpo-zneje pa do konca leta, ko bo na-slednja letna konferenca.

PREDKONGRESNE PRIPRAVE

Prihajamo v obdobje predkon-

gresnih priprav. Tu nas čaka še posebna naloga, da se v vse predkongresne razprave čim ak-tivnejše vključimo, da sproti sle-dimo vsem razpravam v smislu teh priprav in tako s svojo priza-devnostjo pripomoremo k ustvar-janju ustreznega političnega oz-račja, kakor tudi k ustvarjanju bo-doče razvojne politike v naši re-giji in širši družbeni skupnosti. Takšna aktivnost ter delovanje v tej smeri nam bo obenem tudi zagotovilo za uspešno pripravo na samo konferenco.

Maks BUDJA

UREJANJE PREŽIVNINE PO NO- VEM ZAKONU O ZAKONSKI ZVE- ZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH

S 1. januarjem 1977 je začel veljati novi zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki je bil objavljen v Uradnem listu SRS šte. 15-644/76 z dne 4-ju-nija 1976.

Pomembna novost, ki jo za-kon prinaša, je urejanje preživ-nin. Doslej je o preživninah od-ločalo sodišče kot tudi o povi-šanju preživnin.

Novi zakon nalaga občinskim skupnostim socialnega skrbstva, da usklajujejo vse dosedanje pre-živnine in da v primerih spora-zuma med strankami sklepajo dogovor o dolžnosti in višini pre-živnine, na podlagi katerega je možna sodna izvršba.

To pomeni, da mora pristojni organ občinske skupnosti social-nega skrbstva vsako leto na po-dlagi uradno ugotovljenega po-datka o povečanju življenjskih stroškov sprejeti sklep o odstot-ku povišanja preživnine, opravi-ti nato uskladitev vseh preživ-nin in izdati odločbe o novo ugo-tovljenih višinah preživni.

Na podlagi odločbe o uskladi-tvi preživnine, ki jo bo izdala ob-činska skupnost socialnega skrb-stva, je možna sodna izvršba.

Novi zakon določa, da so so-dišča dolžna poslati odločbe o vi-šini prispevka za preživljanje pristojnim občinskim skupnostim socialnega skrbstva do konca meseca februarja 1977, za vse preživninske zadeve, nastale do uveljavitve tega zakona.

Predvidevamo, da nekateri u-pravičenci preživnin že dalj časa niso urejali uskladitve preživni-ne pri sodišču. Zaradi tega je verjetno, da občinska skupnost socialnega skrbstva ne bo dobila vseh odločb o višini prispevka za preživljanje.

Da bi zakonsko določilo lahko s 1. marcem 1977 tudi izvedli, ko je treba preživnine uradno uskladiti, naj se vsi upravičenci oziroma njihovi zastopniki, oseb-no zglasijo po 1. marcu 1977 pri SKUPNOSTI SOCIALNEGA SKRB-STVA OBČINE PTUJ, Ormoška cesta 15 (in to na uradni dan — v sredo ali petek), s seboj pa prineso tudi zadnjo sodno od-ločbo o preživnini.

Bodočnost Živinorejsko poljedelske šole Turnišče

V sedanjih razpravah o kmetijstvu se srečujemo z nekaterimi starimi problemi, ki jih nismo uspeli odpraviti ali ustrezno rešiti, to je kmetijsko šolstvo. Nekaj časa je bila izrazita stagnacija, če ne celo nazadovanje na tem področju. Vzroki so bili različni, vsekakor pa so bili prisotni predvsem naslednji: razslojevanje kmečkega prebivalstva je potekalo hkrati s procesom odseljevanja prebivalstva, zlasti iz pasivnejših predelov občine. To razslojevanje se je odražalo v zaposlovanju kmečke mladine v drugih dejavnostih, ne kmetijstvu.

Velikokrat je bila kmetijska proizvodnja prepuščena izrazitim tržnim nihanjem brez učinkovitih družbenih planskih in programskih intervencijskih mehanizmov, kar je imelo za posledico tudi neustrezni materialni položaj zaposlenih. Zato je bil odliv kadrov prisoten, zlasti v tiste dejavnosti, ki so kazale večjo konjunkturo in s tem tudi boljši materialni položaj. Vse to je imelo tudi za posledico, da je vpis v kmetijske šole bil minimalen.

BOLJŠI POGOJI V KMETIJSTVU

Današnji pogoji v kmetijstvu so drugačni, boljši, čeprav še ne idealni, pa vendarle zasnovani na dobro začrtanih programih srednjeročnega razvoja širše ali ožje družbenopolitične skupnosti in posameznih organizacij združenega dela v kmetijstvu. Širša družbena skrb na tem področju se kaže tudi v prioritetah, ki so sprejete v posameznih srednjeročnih programskih dokumentih.

Zato je verjetno tudi več kot ustrezní čas, da se posvetimo tudi kmetijskemu šolstvu, ki bi moralo postati sestavni del naših razmišljanj in dejanj.

Takšen pristop so pokazali vsi zainteresirani dejavniki tudi za Poljedelsko-živinorejsko šolo v Turnišču.

Tako so se na povabilo vodstva šole srečali predstavniki posebne izobraževalne skupnosti za agroživilstvo Slovenije (dr. Forstnerič, inženir Mastnak), skupnosti kmetijskih šol (inženir Brumen), Skupščine občine Ptuj (B. Gorjup), Občinske konference SZDL (Z. Masten), Srednješolskega zavoda (J. Stropnik), Kmetijskega kombinata Ptuj (F. Tetičkovič) in šole (inženir Horvat, M. Jeromel in inženir Ropič).

NERAZČIŠČENE DILEME

Namen razprave je bil predvsem razčistiti nekatere dileme, ki so se pojavile glede na koncept povezovanja kmetijskega šolstva in konkretno glede povezovanja v srednješolski zavod

v Ptuj. Po drugi strani pa je koncept agroživilske skupnosti izobraževanja glede organiziranosti kmetijskega šolstva v Sloveniji, da se oblikujeta dva agroživilska šolska centra v Sloveniji, in to v Ljubljani in v Mariboru.

Poleg tega je bil namen prikazati stanje v Živinorejsko poljedelski šoli v Turnišču glede vpisa. Ta je bil v minulih letih manjši kot so bile možnosti, kar je imelo za posledico tudi, da se šolski kolektiv ni izpopolnil oziroma okreplil. Najpomembnejši problem pa so prostori. Šola je v starem gradu. Kljub precejšnjim prostorom, s katerimi razpolaga, so le-ti nefunkcionalni in nevzdrževani. Šola doslej ni imela potrebnih sredstev, da bi lahko vzdrževala oziroma adaptirala celotno zgradbo. Za to je sicer bil že pred leti izdelan načrt, vendar so sredstva še vedno problem. Stavba ni last šole temveč je v upravljanju družbenopolitične skupnosti.

ŠOLSKI PROSTOR

Tako je šola dejansko v nezauidnem položaju. Tudi vsi poskusi, da bi stanje glede prostora na kakršen drugi način rešili, niso bili uspešni. V zastavljenem programu izgradnje srednješolskega centra, oziroma zavoda v Ptuj, za katerega smo občani glasovali, tudi za krajevni samoprispevek v občini in so se delavci odločili s posebnim samoupravnim sporazumom za združevanje sredstev za izgradnjo omenjenega centra, ima tudi svoj prostor Živinorejsko-poljedelska šola Turnišče. Vendar tudi s tem ne bo vse rešeno, ker bodo ti prostori le za del izvajanja pouka. Še vedno je po mnenju šolskega kolektiva odprt problem učnih objektov, to je ustreznih objektov, kjer bi učenci pridobivali tudi praktične izkušnje in znanje.

ŠE DRUGA BISTVENA VPRAŠANJA

Naslednje vprašanje je bilo postavljeno glede razvoja programa izobraževanja in profila

kadrov, ki jih naj šola izobražuje.

Na vse to ni bilo mogoče odgovoriti na tem sestanku. Vsekakor pa je bilo razčiščeno osnovno vprašanje povezanosti šole. Šola je vključena v srednješolski zavod Ptuj, kot posebna pedagoška enota. V okviru zavoda (centra) bodo imeli učenci zagotovljen splošni strokovno teoretični del. Ne bo pa v okviru tega zavoda rešena učna praksa, kar ni predvideno v okviru tega zavoda. Horizontalna vključenost šole v srednješolski zavod ne more biti ovira za vertikalno povezovanje po strokovnih zahtevah in enotnosti kmetijskega oziroma agroživilskega šolstva v predvideni center v Mariboru.

KMETIJSKO ŠOLSTVO V SLOVENIJI

Predstavnika izobraževalne skupnosti agroživilstva Slovenije sta obrazložila stanje, kakršno je v celotnem kmetijskem šolstvu v Sloveniji. Namreč, kadrovske potrebe v kmetijstvu in živilski predelovalni industriji se doslej niso skrbno načrtovale, niti nismo poznali potreb po teh kadrih v združenem delu. Zato se je izobraževalna skupnost agroživilstva (ISA) odločila za izvedbo posebne ankete, s katero se je obrnila na vse organizacije združenega dela, ki potrebujejo kadre, ki jih izobražujejo šole različnih stopenj agroživilstva. Zbrani podatki bodo izredno dobra osnova za načrtovanje potreb po kadrih. Pri tem pa se moramo zavedati, da je v agroživilstvu program srednjeročnega razvoja sprejet in so postavke tega programa obvezne za vse. To pomeni hkrati tudi vprašanje, ali imamo kadrovske tudi zagotovljene potrebe, da bomo postavljene naloge uresničili. Če izhajamo iz tega proram, potem je hkrati nujno postaviti tudi program izobraževanja na šoli v Turnišču. Program bo moral zajemati poleg izobraževanja poklicnega delavca — poljedelca in živinorejca, kar usposablja že sedaj tudi druge ustrezne oblike izobraževanja in usposabljanja kmetov. Namreč to je zelo aktualno glede na naloge, ki se postavljajo tudi pred kmete v srednjeročnih programih razvoja.

KMETIJSTVO V PTUJSKI OBČINI

Poleg tega je potrebno spremljati razvoj in tudi postavljene programe kmetijskega prostora v občini in sosednjih občinah. V

ptujski občini se uspešno razvija poleg primarnega kmetijstva tudi specializirana proizvodnja v živinoreji in poljedelstvu. Pri profilu živinorejca bi kazalo razmišljati o perutninarju, prašičarstvu, govedorejcu, bodisi v programu rednega usposabljanja ali usposabljanja kmetov. Nadalje se bo razvijala specializirana intenzivna proizvodnja vrtnin, zato je nujno razmišljati o tem profilu in to za kmeta kot za delavca v združenem delu. Razmišljanja so bila tudi o možnosti razvoja kmečkega turizma v ptujski občini, zato ne bi bilo odveč izdelati predlog programa za vključitev tovrstnega izobraževanja in usposabljanja.

USPOSABLJANJE KMETOV

Področje usposabljanja kmetov še ni izdelano in ni diferencirano. Sedaj imamo vrsto oblik v občini, ki jih organizirata obrat kooperacija in Živinorejsko veterinarski zavod, namreč vsebinsko, izvaja jih pa Delavska univerza. Ali se ne bi kazalo morda še skupno dogovoriti s kmeti in z združenim delom o enotnem programu in delitvi dela. Glede na pomembnost kmetijskega prostora in organiziranost kmetijstva so tod še neizkoriščene možnosti. Pri vseh načrtovanih oziroma programiranju izobraževanja in usposabljanja, ne smemo pozabiti na oblike usposabljanja kmečke žene.

KVALIFICIRANI DELAVCI

Naslednje področje, ki prav tako predstavlja še neizkoriščene možnosti, je povezovanje z združenim delom pri usposabljanju kadrov za kvalificiranega delavca. Ta oblika bi lahko bila kot usposabljanje ob delu.

Za vse te potrebe pričakujemo izdatnejšo materialno pomoč tudi od Izobraževalne skupnosti agroživilstva SR Slovenije.

Vedno pa še ostaja ob vsem tem odprto, kako se organizirati z združenim delom, da bi zagotovili ustrezne objekte za učno prakso.

Najbrž bi kazalo, da bi ustrezna komisija, ki je zadolžena pripraviti predlog rešitve, pa tudi vodstvo šole, se posebej dogovarjati z organizacijami združenega dela, to je s Kmetijskim kombinatom Ptuj in Mesokombinatom Perutnina Ptuj in tako povezati obojestranske interese in potrebe.

— CČ.

PRED 8. MARCEM

PRED LETOŠNJIM 8. MARCEM — MEDNARODNIM DNEVOM ŽENSK SMO OBISKALI NEKAJ ŽENSK, ZAPOSLENIH V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI ZDRUŽENEGA DELA KMETIJSKO PREHRAMBENI KOMBINAT IN SMO JIH POVPRASALI O NJIHOVEM DELU, ŽIVLJENJU IN DRUŽBENEM POLOŽAJU.

PAVLA HOJSKI: »DELO ŽENSK JE ENAKOVREDNO Z DELOM MOŠKIH!«

Pavla HOJSKI, zaposlena od 1949. leta dalje v TOZD Petovii, Živilski industriji Ptuj, v breškem obratu, dela pri stroju za pranje steklenic.

»Prve izkušnje in spoznanje pomembnosti družbene aktivnosti žensk, sem si začela nabirati v sindikalni organizaciji kot članica pa tudi kot predsednica sindikata živilskih delavcev, ko je postal predsednik sindikalne organizacije v Petovii sedaj že pokojni Pavel Budja.

V začetku uveljavljanja delavskih svetov sem bila večkrat članica delavskega sveta in sem to tudi sedaj kot najstarejša med sodelavkami. Bila sem na vseh delovnih mestih, kakor je narekovala potreba.

Sprva smo bile v Petovii le tri ženske, sedaj pa nas je 60-odstotkov. Predsednica delavskega sveta je Rozika Žnidarič, sekretarka ZKS je Jelka Petrovič, v odboru za medsebojna razmerja je Francka Petrovič. V Petovii je delo žensk enakovredno z moškimi na delovnih mestih kot tudi v družbeni aktivnosti. Utemeljeni predlogi žensk se upoštevajo in prodrejo na glasovanjih.

Delavski svet rešuje samoupravna in druga vprašanja v delovnem času, ker so članice in člani delavskega sveta vezani na prevoze z avtobusi in bi popoldne težko ostali v Ptuj. Sindikalne seje so tudi popoldne. Ko sem bila v Ljubljani kot delegatka samoupravne interesne skupnosti, je opravila moje strokovno delo sodelavka, v kolikor pa je del dela ostal, sem ga opravila po nitvi.

Z leti sem si nabrala nekaj priznanj tudi za družbenopolitično delo, kot plaketo, knjige in denarno nagrado. Otroci se z menoj veselijo vseh mojih uspehov v Petovii ter sprejemajo z razumevanjem tudi mojo odsotnost, ko je po delu še seja.

Mnenje naših sodelavk se oblikuje v smeri, da ne zadošča danes samo zanimanje za strokovno delo, ko pa je potrebno tudi družbenopolitično delo. Pri njem je prevdarnost žensk enako cenjena kot ta lastnost moških.

IRENA TOMANIČ:

»VEDNO VEČ JE MOŽNOSTI ZA DRUŽBENOPOLITIČNO AKTIVNOST ŽENSK!«

Irena TOMANIČ, knjigovodkinja osebnih dohodkov v TOZD Gozdarstvo Kmetijskega kombinata Ptuj je povedala:

»Mnenje o družbeni aktivnosti žensk sem si ustvarila ob nekaj lastnih življenjskih izkušnjah in ob izkušnjah kroga žensk, s katerimi smo si zelo blizu in se tudi najbolj poznamo. Včasih nanesem pogovor na vprašanje, kje so ženske najbolj učinkovite in nenaдомestljive in kjer se uveljavljajo kljub temu, da celo same manj cenijo svoje uspešno delo kot delo moškega.

Sem članica skupnega delavskega sveta Kmetijskega kombinata Ptuj in članica delavskega sveta TOZD Gozdarstvo že eno leto.

Ni nujno, da bi družbena aktivnost vzela ženskam čas za družinsko delo in skrbi. So sicer za to nekatere nevarnosti na tistih področjih družbenega udejstvovanja, kjer je potrebnega za uspešno delo nekaj več časa ali kjer je žensko delo preveč na široko zasnovano. Važno je, če je žensko udejstvovanje vezano na kraj bivanja ali pa na menjanje krajev, kot to zahtevajo nekatere seje, seminarji, predavanja, ogledi raznih proizvodnih in drugih zaminovosti ter drugo. V več primerih občutijo družbeno aktivne delavke, da postajajo do družine neodložljivi dolžniki, čeprav se tako delo pogostoma ne ponavlja. Enako je lahko tudi pri moških. Vprašanje je samo, kdo zna zamujeno čimprej nadomestiti.

Glede iniciative in predlogov menim, da jih imajo le včasih moški več kot ženske, pa tudi vpliva in veljave, kjer so v večini. Kjer je več žensk kot moških, se čuti obojna iniciativa pri delu, tako strokovnem kot družbenopolitičnem.

Od vseh zaposlenih moških in žensk so le nekateri družbeno aktivni, najbolj pa tisti, ki jih to veseli in se za to tudi čutijo sposobni in uspešni. Od tega je tudi odvisna njihova trajna ali občasna aktivnost na področjih, ki so zanje najbolj privlačna.

Ugotavljam, da je manj žensk na vodilnih, strokovnih in družbenoaktivnih mestih kot je moških. Niti se o njih dosti ne ve, četudi so na takih mestih. Po razpisih delovnih mest se vidi, da so mnogo večje možnosti za zaposlitev moških kot žensk. To tudi vpliva na možnosti sodelovanja žensk v družbenopolitičnih dejavnostih, vsaj za tiste, ki se temu lažje in raje posvečajo kot druge, ki so doma preveč angažirane z dobrim gospodinjstvom delom.

Mislím, da bo tudi za ženske več možnosti za navzočnost na strokovnih in družbenopolitičnih delovnih mestih. Ženske se vedno bolj šolajo za različne poklice in v otroških varstvenih ustanovah je tudi vedno več mest za otroško in šolsko varstvo. Tudi druge oblike otroškega varstva zmanjšujejo mladim materam skrbi za njihove otroke. Leta prinašajo pri nas in tudi drugod po svetu vedno več možnosti za družbenopolitično aktivnost žensk in predsodek o ženskah in njihovih delovnih sposobnostih pa iz dneva v dan bolj izginja.

DOPISUJTE
V »NAŠO POT!«

MARICA AJLEC:

»ŽENSK SO BOLJ NAPREDNE KOT SO BILE NEKOČ!«

Marica AJLEC, poslovodkinja trgovine z reprodukcijskim materialom Agrokombinata Lenart je odgovorila na vprašanja o družbenopolitičnem delu žensk:

»V 21 letih poklicnega dela v trgovini, kjer sem začela kot učenka, v življenju za dom in družino ter v vsem času družbenopolitičnega udejstvovanja lahko rečem, da je prav, da sem se ves čas zanimala za vsa dogajanja v ožji in širši okolici, za spremembe in uspehe v naši družbeni ustvarjalnosti ter v svetu. Povsod se vedno močneje čuti mesto in vpliv žensk — umskih in fizičnih delavk.

Zelo zgodaj sem se pridružila gasilcem kot članica. Kmalu sem postala blagajnik, sedaj pa še članica Občinske gasilske zveze Lenart. Sodelovala sem kot članica tudi v aktivu ZSMS ter v aktivu mladih zadružnic. Zgodaj sem spoznala, da je potrebno gledati življenje tudi čez okvire strokovnega dela in da koristi tudi ženskam družbenopolitično sodelovanje. Na podeželju je gasilstvo nujno, glede na požarnovarstvene, kulturno-prosvetne in izobraževalne naloge. Ne odreka svojega sodelovanja pri gospodarskih in družbenopolitičnih akcijah ter pri pomoči prebivalstvu pri vseh težavah in nesrečah.

Aktiv mladih zadružnic sedaj očitno ne dela. Lahko se bo vživel in se močneje uveljavil ob izvajanju zakona o združenem delu. V sestavu kmetijske zadruge smo imeli stalne stike z mladimi zadružnicami. V okviru aktivna smo se udeležili tekmovanja mladih zadružnic v Mariboru, kjer smo bili tudi nagrajeni.

V aktivu ZSMS je sedaj že mlajša generacija. Prejšnji člani aktivna spremljajo delo in uspehe mladih in ugotavljajo, da si najdejo vsebino družbenopolitičnega programskega dela.

Po mojem je prav, da se tudi ženske od osnovne šole dalje izobražujejo. To jim zelo koristi pri življenjskem razvoju in napredovanju. Sedanji čas je v tej smeri tudi pri nas zelo zahteven. Kaže se že vedno večja aktivnost mladih žensk. Marsikje po svetu se

Nadaljevanje na 8. str.)

še borijo ženske za volilne in druge pravice. Pozneje so kot delavke, žene, matere in vzgojiteljice otrok tako angažirane, da jim ni vseeno, kaj se dogaja z ženskami.

Sodim, da so ženske tudi v naši okolici naprednejše kot so bile pred leti. To potrjujejo tudi radio, televizija in tisk. V proizvodnih in

v vseh drugih delovnih programih, ki čakajo na aktivnost žensk, je mnogo njihovih spodbud, zahtev in želja ter uresničljivih predlogov.

Želim prijetno praznovanje 8. marca vsem ženskam v SOZD MKP.

VIKA TURK: »KMEČKE ŽENE SO SPOSOBNE VPLIVATI S SVOJIM ZNANJEM IN IZKUŠNJAMI NA RAZVOJ KMETIJSTVA V SVOJI OKOLICI!«

Vika TURK, iz Lormanja pri Lenartu v Slovenskih goricah, sodeluje z očetom Antonom — kmetom kooperantom pri Agrokombinatu Lenart:

»Po končanem osnovnem šolanju sem nadaljevala šolanje na Kmetijski šoli v Svečini — gospodinjstvo smer, da bi lažje pomagala očetu v kooperaciji z živinorejo. Sestra Manica se je odločila za šolanje na Ekonomski srednji šoli v Mariboru, brat pa še obiskuje osnovno šolo.

Po šolanju v Svečini sem se še usposobila za vožnjo traktorja in za delo z vsemi strokovnimi priključki ter še za vožnjo osebnega avtomobila. Izkoristila sem še druge možnosti izpopolnjevanja v sestavi aktivna mladih združenj in v organizaciji SZDL v aktivu kmečkih žena. Udeležila sem se med drugimi tudi razgovorov s kmečkimi ženami o pospeševanju kmetijske proizvodnje. Slišala sem domače in prepričljivo predavanje tovarišice Meškove iz Lahonec pri Ormožu. Zelo spodbudno je govorila, da so tudi kmečke žene sposobne vplivati s svojim znanjem in z delovnimi izkušnjami ter s pravih ocenjevanjem gospodarskih razmer na razvoj kmetijstva v svoji okolici. Sposobne so aktivno podpreti napredno žensko prizadevanje. V aktivu kmečkih žena sodelujejo še žene iz Lenarta, Voličine, Selc in drugod, kjer se močno občuti tudi vpliv sodobne agrotehnike in kooperacije Agrokombinata Lenart.

Ugotavljam, da se počasi, vendar zanesljivo spreminja predstava moških o ženskah kot da so sposobne samo za dela v družinskem gospodarstvu. Iz dneva v dan je med njimi več žensk na delovnih mestih, v kooperaciji, na razgovorih, zborih, sejah in sestankih, ki tudi poznajo družbene probleme in jih pomagajo z be-

sedo in delom reševati na vseh področjih, v gospodarstvu, prosveti, zdravstvu in drugje. Tudi med mladino se vedno bolj pozna, da se zaveda pomembnosti poklicnega šolanja, samozvesti in ekonomske neodvisnosti ter sodelovanja v družbeni aktivnosti žensk pri nas in drugod po svetu.

Sprva sem morala biti zelo odločna in vztrajna, da sem lahko vzdržala kot pomoč očetovim na-

MARIJA DOLINŠEK: »VPLIV IN POMOČ ŽENSK JE PRIPOMOGLA DO MNOGIH VIDNIH USPEHOV!«

Marija DOLINŠEK, glavna blagajničarka pri Agrokombinatu Maribor, doma v Selnici ob Dravi:

»Sem iz osemčlanske kmečke družine Pečoler iz okolice Slovenj Gradca. Naša mama je pridno skrbela za šest otrok in za očeta, ki nam je gospodaril na kmetiji. Bil je zelo razgledan in družbeno aktiven v KZ. Naju z bratom je poslal, mene v Srednjo kmetijsko šolo v Maribor, brata pa v nižjo kmetijsko šolo. Po šoli sem se zaposlila v Mariboru; naša tričlanska družina živi v Selnici. Mož Janez, kmetijski tehnik, je vodja proizvodnje v KZ Selnica in je v Selnici tudi družbeno aktiven.

Pri Agrokombinatu sem zaposlena že 15 let kot glavna blagajničarka. V delavskem svetu sem drugo leto. V njem je 6 žensk, moški pa so v večini. Že v minulem mandatnem letu se je izkazalo, da je potrebno vedeti na delovnem mestu mnogo več kot zahtevajo strokovne zahteve in

logam v kooperaciji. Ob zavesti, da nisem pri tem delu v kmetijstvu edina, temveč, da je v močno pomoč svojim kmečkim staršem tudi v tem delu Slovenije več kmečkih deklet, mi je bilo lažje. Z mnogimi sem se spoznala ob raznih priložnostih, na tekmovanjih in srečanjih ter razgovorih. Občudovala sem njihovo voljo in vnemo, da bi se usposobile za delo z vsemi kmetijskimi stroji, da bi pomagale svojim staršem iz težav in da bi tudi v njihovi okolici napredovala kmetijska proizvodnja.

Prepričana sem, da bo sčasoma mogoče večkrat slišati glas kmečkih deklet in žena tudi iz Slovenskih goric, kjer so sicer zelo marljive, vendar za izmenjavo mnenj z moškimi bolj sramežljive. Ko se zberemo v aktivu kmečkih žensk, si imamo mnogo vsega povedati o svojih načrtih in izkušnjah ter nalogah.

Za 8. marec želim vsem prijetno praznovanje in tudi pri bodočem delu mnogo uspehov.

MAJDA KOMPAN: »Z MOŽEM BOVA S SKUPNIMI NAPORI USTVARILA VEČ!«

Majda KOMPAN, administratorica pri Agrokombinatu Maribor, dela v skladišču v Mariboru, Pipuševa 3, stanuje v Mariboru:

»Na sedanjem delovnem mestu sem 2 leti. Z možem Andrejem, ki dela pri Kovinotehni Celje v Mariboru, skrbiva za tri in pol leta staro Andrejo, ki je v otroški varstveni ustanovi. Na to ugodnost sva čakala več kot eno leto, prej pa sva preizkusila vso resnost varstvenega problema.

Kot član delavskega sveta Agrokombinata Maribor sem sodelovala do delitve na temeljne organizacije združenega dela. Seznanila sem se s problemi in težavami ter skrbmi v Agrokombinatu Maribor. Tudi o uspehih sem seznanjala sodelavke in sodelavce.

V skladišču Agrokombinata Maribor nas je zaposlenih 13 delavk in delavcev. Najmlajši sva z Marijo Dobič.

Zdaj, ko je naša Andreja v otroški varstveni ustanovi, sem mirna na delovnem mestu. Skrbi za delo doma delim z možem, ko sama vsega ne zmorem; rad mi pomaga, ko ni zaposlen s svojim delom. Vem da se bo tudi pozneje pomudil pri otroku, če bi še imela kako funkcijo pri AK Maribor, kot sem jo imela doslej v delavskem svetu.

V času, ko si bova gradila svoj dom v Pernici, kar imava v načrtu, bova s tem delom močno zaposlena. Takrat bo rada prevzela mojo morebitno funkcijo, katere izmed sodelavk, pa tudi, če bi se naša družina povečala.

Pridružujem se s svojim mnenjem tistim ženskam, ki želijo biti zaposlene, ki so vesele uspehov kolektiva in so ponosne tudi na svoj delež pri skupnem

litično aktivnost, ki je potrebna vsakemu kraju, krajevnim skupnostim, občinam itd. za reševanje važnih vprašanj. Pri tem ženske ne ostajamo križem rok. Tudi vpliv in pomoč žensk sta pripomogla do mnogih vidnih uspehov.»

delu. Poleg tega se dobro zavedam, da bova z možem s skupnimi naporimi več ustvarila v življenju kot bi on sam, če jaz ne bi bila zaposlena. Tega mnenja je več znanih družin, ki tudi zelo cenijo delež žene in matere v skupnih

naporih za boljši standard družine.

Vsem sodelavkam v AK Maribor želim prijeten 8. marec in uspehe tudi po njem pri vsem delu.

IVICA MENHARD: »V NOVI MESNI INDUSTRIJI BO DELO LAŽJE!«

Ivica MENHARD, zaposlena v »Košakih« Maribor, obrat II, dela v predelavi pri obešanju klobas:

»Od 1972. leta sem v »Košakih«, kjer sem se zaposlila z 18. leti starosti. Pri raznih opravilih v obratu II. sem si nabrala v teh letih mnogo delovnih izkušenj. V obratu kjer je vodja Avgust Horvat, nas dela 7 žensk in 29 moških. Delo v dopoldanski izmeni zahteva vso gibčnost zaradi hitrosti izdelave trajnih in poltrajnih klobas. To narekuje sprotne obešanje teh izdelkov, ob maksimalni čistoti pri delu zaposlenih in samih izdelkov.

Kot tajnica delam v mladinski organizaciji »Košakov« že 2 leti. Navadila sem se temu delu in mislim, da je tudi uspešno. Med mladinskimi funkcionarji je manj žensk kot moških.

Menim, da nikogar ne ovira pri delu na delovnem mestu sodelovanje v mladinski organizaciji. Obilica mladinskih delovnih in organizacijskih vprašanj zahteva delovni načrt. Nekaj skrbi zahteva iskanje čim ugodnejše priljubljenosti za seje in sestanke. Priznati moram, da je od enega do drugega sestanka ali seje predolg odmor. To ne moti člane mladinske organizacije, ki porabijo vsako priložnost za dodatno izobraževanje, pač pa člane, ki so bolj navezani na mladinsko organizacijo in njeno aktivnost.

Mislim, da bi lažje žrtvovala nekaj časa za družbeno aktivnost ženske brez malih otrok in brez preobremenjenosti doma. Več bi nas bilo pri tem delu, več bi storile in lažje bi solidarno vse opravile v korist vseh zaposlenih žensk. Premalo članov in članic kolektiva se obrača na družbene organizacije. Če bi bilo obratno, bi imeli več predlogov, več dela in tudi sodelujočih ter spodbujajočih k koristnim akcijam, ki jih potem sami podpirajo.

Ne morem trditi, da so mož Ivan, ki dela pri Livarju in je tam tudi družbeno aktiven, in 5 letna Simona ter 3 letni Aleksander manj zadovoljni in oskrbljeni kot so družinski člani, kjer so žene in matere vedno doma. Z možem si pomagava pri vsem delu, nalogah in skrbeh in se tudi nadomeščava, ko je drugi tu ali tam družbeno aktivno zadržan.

Ko bomo imeli v novi tovarni novo tehnologijo in nove prostore za proizvodnjo in za družbeno aktivnost, bomo lažje delali in še z večjo vnemo ter v splošno zadovoljstvo vseh v »Košakih«.

Ko mi bo minil mandat v ZSMS bom rada spremljala in podpirala delo družbenopolitičnih organizacij. Veliko smo že vsi skupaj storili, kar nam je puščalo občutek zadovoljstva, da znamo rešiti tudi pereča vprašanja, ki se dajo rešiti v organizaciji.

LIDIJA ŽIST: »ŽENSKO OBČUTJO TEŽAVE NA DELOVNIH MESTIH ENAKO DOŽIVETO!«

Lidija ŽIST, zaposlena v »Košakih« TMI Maribor, v skladišču gotovih izdelkov kot etiketka, stanuje v Mariboru:

»Tukaj delam že od 1969. leta. Udeležujem se v sindikalni organizaciji kot članica odbora. Ta aktivnost mi je pustila mnogo izkušenj in spoznanj, ki mi tudi olajšujejo sedanje politično sodelovanje. Tudi mož Vlado se udeležuje v sindikatu v pekarni Piramida v Mariboru.

V »Košakih« ženske nismo bile tako družbeno aktivne kot smo sedaj. V sindikalnem odboru smo sedaj tri ženske in vsaj to število se ponavlja iz ene mandatne dobe v drugo. Ob malih otrokih je družbeno udeleževanje žena težje.

STALIŠČE SINDIKATOV DO VSEBINE DELAVSKEGA PRAZNIKA »8. MARCA«

Mednarodni praznik žena 8. marec praznujemo kot borbeni praznik delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, saj se v njem izraža revolucionarno izročilo, za osveščanje delavskega razreda in ženskih množic, da je osvoboditev ženske usodno povezano s socialno in ekonomsko osvoboditvijo delavskega razreda.

Letošnjemu prazniku, 8. marcu, daje še posebno obeležje praznovanje 40-letnice KPS in 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo KPJ.

Enakopraven družbenoekonomski odnos je temeljna pravica delovnih ljudi naše samoupravne socialistične družbe. Za uresničitev tega smo v preteklem obdobju tudi v osvobajanju žena in izboljšanju njihovega položaja dosegli velike uspehe, na kar smo lahko ponosni. To pa ne pomeni in ne more pomeniti, da smo lahko ponosni, saj nam naša nadaljnja graditev samoupravne družbe nakazuje še vrsto slabosti in tudi nove razsežnosti v osvobajanju žena in njihovem družbenoekonomskem in družbenopolitičnem položaju. Sindikati imamo ob tem kot najširša družbenopolitična organizacija delavskega razreda pomembno vlogo in nalogo.

8. marec zato ni le praznik. Biti mora tudi delovni dan, ko delavski razred in vsi delovni ljudje na srečanjih pregledujejo dosežene uspehe in slabosti ter se dogovarjajo za nove naloge in akcije, za popolno uresničitev revolucionarnega izročila 8. marca v naši samoupravni socialistični družbi.

Temeljni značaj praznovanja 8. marca pa seveda v ničemer ne zanika posebno slovesnega obeležja in pozornosti tistih človeških sestavin praznovanja do osebnosti naših delovnih žena. Slovenski sindikati smo tudi za slovesnosti in topel stisk rok, smo na proti vsemu, kar bo vulgariziralo revolucionarno in humano vsebino 8. marca.

Mačice in zvončki: »Za naše mame in za nas!«

Moj sin Peter in hčerka Tatjana sta že toliko samostojna, da me ob občasni odsotnosti zaradi sindikalnega dela lažje pogrešata kot prej, ko sta bila manjša.

Na sejah in sestankih sindikata sem rada tolmačila lastne ugotovitve v proizvodnji in sožitju zaposlenih ali pa sodelavk, ki so mi jih zaupale z namenom, da bi sindikat pospešil potrebne rešitve, ki se nanašajo na uspešnejše delo, osebni dohodek in standard delavk in delavcev. Na glasovanju so moji in naši skupni predlogi prodrli in tudi pri izvajanju sklepov se je čutila vsa opora sodelavcev in sodelavk.

Ženske v »Košakih« smo se sprijaznile s tem, da nas eno več, drugo manj angažira materinstvo in skrb za otroke, vendar je bil ob kolegialnosti na delovnih mestih tudi ta čas hitro mimo in končno smo nadaljevale v »Košakih« delo, ki smo ga morale prej prekiniti.

Seje v delovnem in prostem času so hitro minile ob poslušanju članov in članic sindikata in največkrat so bili sprejeti naši

predlogi s ploskanjem. Ne moremo si danes predstavljati dela samcupravnih organov in sindikata brez žensk. Enako doživeto občutijo težave na delovnih mestih kot ženske in v družinskem življenju. Ne moremo si več predstavljati razmer, ko še delo žensk na delovnih mestih in v družbenopolitičnih organizacijah ni bilo cenjeno kot sedaj.

V vseh časih doslej je imelo tudi v »Košakih« največjo vrednost sindikalno delo med članstvom z osebnimi kontakti in razgovori. Le to najbolj vzpodbuja in pomirja ter zahteva hitre rešitve pomembnih vprašanj. Pisane informacije take kontakte znatno olajšujejo, ne morejo pa jih nadomestiti, zlasti če so medsebojno odmaknjene.

V sindikalni organizaciji bom še naprej rada sodelovala. Tudi mlajše delavke se vključujejo v aktivno sindikalno delo. Dobro se zavedajo pomembnosti sindikalne organizacije, zlasti aktivne, zato so hitro informirane o mislih in predlogih žensk in moških v »Košakih«.

Nadaljnje delo organizacije ZK

V PRETEKLEM LETU SMO IMELI VOLILNO KONFERENCO ZK AGROKOMBINATA MARIBOR, KI JE BILA 9. DECEMBRA 1976. NA TEJ KONFERENCI SMO SKLENILI, DA SE V NASLEDNJEM MANDATNEM OBDOBJU UKINE SEKRETARIAT KOFERENCE, NJEGOVO FUNKCIJO PA PREVZAME SEKRETARIAT OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK. SKLENILI SMO TUDI, DA SO PRAV TAKO VSE KOMISIJE NA NIVOJU ORGANIZACIJ ZK.

Sprejeli smo program za leto 1976 in če sem odkrit smoga le delno realizirali. Vzrok za to ne smemo iskati v neaktivnosti članov ZK, temveč se moramo zavedati, da smo z izidom ustave in osnutka zakona o združenem delu intenzivno sodelovali pri reorganizaciji TOZD Kmetijstva. Politični aktiv je prišel do zaključka, da je za večjo zainteresiranost kolektiva bolje, da se TOZD Kmetijstvo reorganizira na naslednje TOZD:

TOZD Sadjarstvo — vinogradništvo

TOZD Poljedelstvo — živinoreja

TOZD Strojna postaja

TOZD Gozdarstvo

TOZD Ribništvo.

Sam postopek nadaljnega konstituiranja temeljnih organizacij je toliko napredoval, da smo že pred registracijo posameznih TOZD.

Imeli smo javno razpravo o uresničevanju stališč in sklepov II. seje konference ZKS, kjer smo si zadali naloge, ki nas čakajo v letošnjem letu in te so:

- Utrjevati spoznanje, da naš cilj ni samo povečana proizvodnja hrane, temveč obenem tudi ustvarjanje pogojev za povečanje produktivnosti dela na področju kmetijstva in gozdarstva in s tem ustvarjanje vseh možnosti za cenejšo proizvodnjo kvalitetnejše hrane.

- Temeljni pogoji za uresničevanje tega cilja je dosledno uresničevanje ustave in zakona o združenem delu ter zakona o samoupravnem družbenem načrtovanju.

- Zagotavljati moramo ustvarjanje vseh pogojev za povečano produktivnost dela tudi v zasebnem kmetijstvu.

- Komunisti v vseh okoljih moramo s svojim delovanjem v družbenopolitičnih organizacijah in v samoupravnih organih zagotavljati, da se materialni razvoj na področju kmetijstva in gozdarstva ter družbenoekonomskih odnosov na področju kmetijstva obravnava kot prioriteto nalogo.

- Sklep sveta ZK SOZD Kmetijsko prehrabeni kombinat in organov upravljanja, ki so bili sprejeti 19. novembra 1976 je treba uresničevati in naloge, zadane v sklepih, izvršiti v postavljenih rokih.

Na letošnjem prvem sestanku osnovne organizacije ZK Agrokombinata Maribor pa smo opredelili še naslednje naloge:

- naša prvenstvena naloga je udržitve osnovne organizacije ZK;

- takoj pripraviti program informiranosti znotraj ZK;

- izdelati program idejno-političnega izobraževanja DS — TOZD;

- izdelati dokončno obtok informacij, z načinom pristopa v OZD;

- člane delavskega sveta in ostalih samoupravnih organov

zadolžiti, da prenašajo informacije neposredno v svoje baze.

Zavedamo se, da je naša osnovna organizacija zelo šibka, zato bo potrebno na tem področju še veliko dela, zastavljene naloge pa bomo lahko izvršili samo z zavzetostjo vseh.

Za konec naj povem to, da bomo v novo ustanovljenih TOZD formirali aktivne, na nivoju delovne organizacije pa bomo imeli osnovne organizacije ZK. Čaka nas še veliko dela in to lahko dosežemo samo z popolno aktivnostjo vseh članov ZK in vodilnih uslužbencev.

Matjaž Cerar

kaj uspešnih akcij. Organizirala je predavanje iz sodobnega sadjarjenja in predavanje — Krajevna skupnost kot temeljna družbenopolitična enota. Nadalje je uspešno organizirala šahovski turnir ob proslavljanju krajevnega praznika v Pernici. Skupaj z matičnim podjetjem je osnovna organizacija organizirala dvodnevno strokovno ekskurzijo na kmetijski sejem v Novem Sadu. Ob koncu leta se je osnovna organizacija uspešno vključila v razpravo ob razpisu referenduma za odcepitev TOZD Kmetijske zadruge Maribor iz Agrokombinata Maribor, da bi lahko status zadruge uskladili z zakonom o združenem delu.

Iz razprave po poročilih pa je bil nakazan problem zaposlovanja kmečke mladine v drugih dejavnostih. V precej temperamentni razpravi je bilo slišati, da je kmetijstvo, zlasti še individualno, še zmeraj v podrejenem položaju v primerjavi z industrijo in drugimi dejavnostmi. Nadaljnji vzroki odhajanja kmečkih sinov in hčera iz kmetij je zlasti v razdrobljenosti kmetij, prepočasnost in s tem premala učinkovitost vlaganj v kmetijstvo ter nesklajenost cen. Razveseljivo pa je bilo slišati, da se tisti, ki so se zaposlili niso odrekli kmetovanju, da je to le prehodnega značaja in da se bodo vrnili na kmetije, ko bo kmečko delo bolj ovrednoteno in bo imel kmet neko socialno varnost kot ostali državljani.

Ob koncu konference je bilo ugotovljeno, da se tudi v kmetijstvu stvari obračajo na bolje, da beseda »kmet« ni več pogosta žaljivka in da pridobiva na vrednosti in ima vse večjo prihodnost. Zato je bil ob koncu izrečen apel, da ti mladi, ki so na tekmovanjih dokazali, da znajo kmetovati, naj se bolj posvetijo domači zemlji, ki so jo naši predniki ohranili vse do danes.

Ludvik Thaler

MLADI IZ KMETIJSTVA PERNICA

Pregled dela osnovne organizacije ZSMS

Osnovna organizacija ZSMS mladih iz kmetijstva Pernica se je polnoštevilno zbrala v petek 28. januarja 1977, da bi kritično pregledala delo v preteklem obdobju, predvsem pa v preteklem letu.

Iz poročila prdsednika Venčeslava Senekoviča je bilo razvidno, da je kolektiv zabeležil v preteklem obdobju velike uspehe na tekmovalnem področju. Tako je ekipa v sestavi Stanko Klemenčič, Alojz Valentan in Bojan Ferlinc na področnem tekmovanju »Kaj veš o Kmetijstvu« v Lovrencu na Dravskem polju osvojila prvo mesto in si s tem pridobila pravico, da predstavlja našo regijo na republiškem tekmovanju. Na tem tekmovanju, ki je bilo v Murski Soboti je ekipa v zelo hudi konku-

renci zavzela tretje mesto. Na tekmovanju mladih traktoristov pa so se posebno izkazali člani. Ekipa v sestavi Stanko Kramberger, Stanko Klemenčič in Ludvik Najvirt je tretjič zapored osvojila prvo mesto na področnem tekmovanju v Pesnici pri Mariboru. Vsi trije tekmovalci so se uvrstili na prva tri mesta in s tem se je ekipa udeležila republiškega tekmovanja. Proti pričakovanju je ekipa v izredno hudi konkurenci prvič osvojila prvo mesto in s tem prehodni pokal. Prav tako je

med posamezniki zmagal naš član Stanko Kramberger, ki je kasneje postal nov državni prvak za leto 1976 v Novi Topoli.

Uspešne akcije

Nadalje je bilo slišati iz poročila predsednika, da na kulturnem in v družbenopolitičnem življenju ni bilo tako velikih uspehov, vendar je osnovna organizacija ZSMS mladih iz kmetijstva Pernice tudi na tem področju dosegla ne-

Konferenca osnovnih organizacij sindikata

NA LETNI SKUPŠČINI KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA AGROKOMBINATA MARIBOR, KI JE BILA 26. JANUARJA 1977, SO SPREJELI NASLEDNJA STALIŠČA:

Razreši se dosedanega predsednika, podpredsednika in blagajnika konference OOS Agrokombinata Maribor in se imenujejo za naslednjo mandatno dobo:

- Vjekoslav Hudohmet kot predsednik,
- Tone Kranjc kot podpredsednik,
- Zinka Berlič kot sekretar in
- Slavica Harc kot blagajnik.

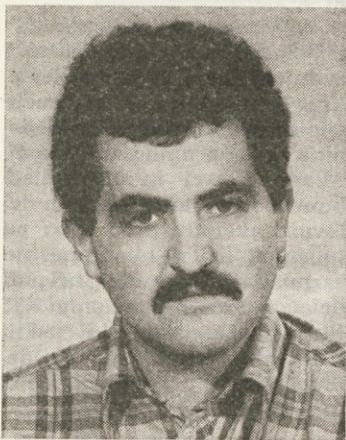
Konferenco še sestavljajo predsedniki vseh osnovnih organizacij sindikata Agrokombinata Maribor, tako, da šteje skupaj 16 članov. Razreši se dosedanji tričlanski rekreacijski odbor ter se imenujejo za naslednjo mandatno dobo:

- Boris Stoilković kot predsednik in
- Kristina Horvat kot blagajnik

NAŠI PRIPRAVNIKI

Pripravnik Jaromir Jerabek

JAROMIR JERABEK JE PRIPRAVNIK V UPRAVI AGROKOMBINATA MARIBOR OD 1. DECEMBRA 1975, PO OPRAVLJENI DIPLOMI NA VIŠJI AGRONOMSKI ŠOLI V MARIBORU. KOT ŠTIPENDIST AGROKOMBINATA MARIBOR, KJER JE PREJEMAL ŠTIPENDIJO ENO LETO, SE JE TAKOJ PO OPRAVLJENI DIPLOMI ZAPOSILIL V AGROKOMBINATU.

voju in organizacijskih spremembah.

Pri delu je Jaromiru Jerabeku mentor Boris Stoilković, upravnik dosedanega obrata Strojna postaja, ki mu je v veliko pomoč in medsebojno dobro sodelujeta ter mu pomaga z nasveti in ga uvaja v novo delo.

Prav tako se je Jaromir dobro vključil v novo delovno sredino, ki mu je bila v začetku tuja, vendar se ji je postopoma skušal prilagajati, kar pa mu je že tudi uspelo.

Mentor Boris Stoilković spremlja sproti njegovo delo in ga bo tudi ob koncu pripravniške dobe ocenil.

Ko smo ga vprašali, kakšne načrte ima glede nadaljnje študije, je povedal, da bo že letos spomladi odšel na odsluženje vojaškega roka. Po vrnitvi na delovno mesto ima v načrtu študij na drugi stopnji Agronomske fakultete v Zagrebu, na strojni smeri.

Glede nadaljnje študije, pa je prepričan, da bo podjetje zainteresirano, v kolikor bodo ostajale možnosti, v kolikor ne, se bo sam odločil za nadaljnji študij.

Zelimo, da Jaromir Jerabek čim prej uspešno konča pripravniško dobo in da se dobro vpelje v svoje delovno mesto. M. P.

V rekreacijski odbor imenujejo po enega člana:

- konference OOS TOZD Sadjarstvo — vinogradništvo,
- konference OOS TOZD Poljedelstvo — živinoreja,
- IO OOS TOZD Strojna postaja,
- IO OOS TOZD Gozdarstvo,
- IO OOS TOZD Ribištvo,

— IO OOS delovne skupnosti skupnih služb, tako da šteje rekreacijski odbor 8 članov;

Glede na reorganizacijo TOZD Kmetijstvo in ustanovitev novih temeljnih organizacij je potrebno takoj pristopiti k:

— formiranju nove osnovne organizacije sindikata, ki bo obsegala obrat hladilnica, gostinstvo, tržnico trgovino z reprodukcij-skim materialom ter zaposlene v skupnih službah temeljne organizacije Sadjarstvo — vinogradništvo;

— formiranju konference OOS TOZD Sadjarstvo — vinogradništvo, v katero imenuje vsaka OOS obratov v TOZD Sadjarstvo — vinogradništvo po 3 člane, tako da šteje konference TOZD 15 članov,

— formiranju konference OOS Poljedelstvo — živinoreja, v katero imenuje vsaka OOS obratov TOZD Poljedelstvo — živinoreja po 3 člane, tako da šteje konference TOZD 9 članov.

Za vse navedene akcije je zadolžen predsednik konference OOS Agrokombinata Maribor Vjekoslav Hudohmet.

— konference OOS Agrokombinata Maribor in rekreacijski odbor poslujeta z minimalnimi fizičnimi sredstvi. Iz blagajniškega

poročila je razvidno, da izkazuje saldo 31 decembra 1976:

- konference 6.309,55 din
- rekreacijskega odbora pa —

Dohodek konference je 2 odstotna članarina, ki jo odvajajo osnovne organizacije Agrokombinata Maribor od svoje članarine in je znašala za leto 1976 2.723,80 din.

Dohodek rekreacijskega odbora so nočnine članov, ki letujejo v Selcah so znašale za leto 1976 din 12.864,30.

Iz poročila je nadalje razvidno, da je znašalo samo plačilo najemnine zemljišča v Selcah 10.000 din, plačilo čistilke, stanovanja in pranja perila pa 2.580 din.

Da bo mogoče v letu 1977 plačati samo najemnino za zemljišče, ki bo vsekakor višja od lanskoletne, moramo nujno najti dodatni vir sredstev, če pa hočemo še izboljšati ali povečati zmogljivost v Selcah in preiti tudi na zimsko rekreacijo, je potreba toliko večja.

Po navedenih pokazateljih in ugotovitvah predlaga konference vsem OOS Agrokombinata Maribor, da razpravljajo in sprejmejo:

— zvišanje odstotka članarine za delovanje konference, katero so doslej odvajale OOS v višini 2 odstotkov na vsaj 5 odstotkov

— ter da se vsi zaposleni dolžijo prispevati 100 din od regrese za dopust.

Akcijo moramo izvesti takoj, ker bo račun za plačilo zemljišča prispel že v prvi polovici letošnjega leta in ga bomo morali poravnati v zakonitem 15 dnevem roku. Zinka BERLIČ

Knjigovodstvo

V KMETIJSKIH ZADRUGAH

Novi zakon o knjigovodstvu (Ur. list SFRJ, št. 58-76), po katerem morajo voditi knjigovodstvo tudi kmetijske zadruge, vsebuje poleg temeljnih norm med drugim tudi določbe o knjigovodstvenih listinah, inventuri, periodičnih obračunih in zaključnem računu, o zbirni in konsolidarni bilanci, o hrambi poslovnih knjig in knjigovodstvenih listin ter o pravicah in dolžnostih vodje knjigovodstva.

Knjigovodstvo se vodi za vsako temeljno organizacijo v sestavi delovne organizacije. Delovna organizacija mora pa postaviti tudi zbirno in konsolidarno bilanco. V zbirni bilanci se izkaže seštevek in struktura celotnega prihodka in dohodka, ki ju izkažejo temeljne organizacije, v konsolidarni bilanci delovne organizacije pa prav tako oba ta sešteveka, vendar zmanjšana za zneske, ki se ponavljajo v obračunu internega prometa med temeljnimi organizacijami v sestavi delovne organizacije.

Isto velja tudi za zbirno in konsolidarno bilanco SOZD.

Inventura je obvezna na koncu poslovnega leta, pa tudi ob statusnih spremembah in ob prevzemu in izročitvi dolžnosti oseb, ki imajo v rokah materialne in denarne vrednosti, seveda le za vrednosti, ki so predmet prevzema in izročitve. Tudi zaključni račun se sestavi, če pride do statusnih sprememb.

Knjigovodstvo je treba uskladiti z novim zakonom do 31. marca 1977.

AMORTIZACIJA

Nov zakon o amortizaciji osnovnih sredstev TOZD in drugih uporabnikov družbenih sredstev (Ur. l. SFRJ, št. 58-76) predpisuje, da morajo navedene organizacije obračunavati amortizacijo in odpisovati (popravljalni) vrednost osnovnih sredstev najmanj v višini s tem zakonom predpisanih letnih amortizacijskih stopenj. dr. E. Č.

Štipendije po potrebah gospodarstva

CLOVEK ŽIVI OD DELA, ZATO JE TUDI DELO — PROIZVODNJA, TISTO, IZ ČESAR MORA VSE IZHAJATI. ČEPRAV VSELEJ V NAŠI DRUŽBI NI BILO TAKO, PA VENDARLE SPET TEŽIMO K TEMU, DA CLOVEKOV NATURALNEN IN SOCIALEN POLOŽAJ TEMELJI NA DELU. ZA TO, DA TO DELO NE BI BILO LE MUČENJE — GARANJE, PA CLOVEK TEŽI ZA TEM, DA BI NARAVO LAŽJE OBVLADAL, JO PODREDIL SEBI. DA BI TO DOSEGEL, MU JE POTREBNA VISOKA STOPNJA IZOBRAZBE, AMPAK NE IZOBRAZBE POSAMEZNIKOV, TEMVEČ CELOTNE DRUŽBE, KAJTI LE ČE BOMO VSI IZOBRAŽENI, LAHKO PRIČAKUJEMO RESNICE IN RAZVOJ DRUŽBE. PRAV GOTOVO PA TO IZOBRAŽEVANJE NE SME BITI LOČENO OD PROIZVODNJE, AMPAK MORE IZ NJE IZHAJATI IN SE V NJO VRAČATI.

Naše šole dolgo časa niso služile popolnoma temu namenu. Bile so ločene od gospodarstva, kot da ne izobražujejo kadra ravno za gospodarstvo. Tako se je pojavilo, da so prihajali iz šol »strokovnjaki«, ki so se v praksi kaj težko znašli, pa tudi le malo tistega, kar so se naučili, so lahko uporabili v praksi. Zato je bil skrajni čas, da smo začeli razmišljati o zblizevanju gospodarstva s šolstvom, o tem, koga in kakšne strokovnjake naj dajejo šole podjetjem. Hkrati s tem pa se je naša družba pričela zavedati tudi neenakopravnega položaja nekaterih slojev naše družbe, v zvezi z izobraževanjem. Vemo, da so se v preteklem obdobju šolali predvsem tisti, ki so imeli za to materialne možnosti — starši so imeli višje osebne dohodke. Z novim sistemom štipendiranja smo hoteli te razlike rešiti, kar nam je delno tudi uspelo, vendar pa pride vmes marsikaj do spodrsrljav. Z družbenim dogovorom o štipendiranju smo se dogovorili za dvojno vrsto štipendij, za kadrovske in za štipendije iz sklada združenih sredstev — socialne štipendije. Kadrovske štipendije dodeljujejo podjetja gled na svoje potrebe, v sklad združenih sredstev pa odvajajo vsa podjetja po 0,5 bruto osebnega dohodka. Iz tega sklada naj bi dobivali štipendije socialno šibkejši dijaki in študentje. Ker je takšnih v ptujski občini veliko, podjetij pa malo, ta sredstva ne bi zadostovala za vse. Zato smo se na nivoju republike dogovorili, da bodo bolj razvite občine solidarnostno prelivale sredstva v manjrazvite in s tem omogočile šolanje mladine, ne glede na socialni položaj. To je nekaj časa potekalo dokaj redno, potem pa je ta solidarnost počela šepati. Zato tudi vsi štipendisti iz sklada združenih sredstev nismo dobivali štipendij od septembra dalje. Zraven tega je bila 6. seja skupne

komisije podpisnic družbenega dogovora o štipendiranju, ki je sprejela sklepe, ki so precej spremenili pogoje za dodeljevanje štipendij iz sklada združenih sredstev. Namreč, mnogo dosedanjih štipendistov je po teh ukrepih ostalo brez štipendij — se pravi vrženih na cesto. O teh problemih je na široko razpravljala vsa slovenska javnost in pojavljajo se enotna mnenja, da je solidarnostno pretekane sredstev iz bolj razvitih občin v manjrazvite zatajilo, za kar je vsekakor nekdo odgovoren, obenem pa, da se bo treba preusmeriti bolj na kadrovske štipendije in slediti potrebam gospodarstva. Ob tem pa je potrebno grajati mnoga podjetja, ki niso napravila potreb po kadrih, na osnovi katerih bi razpisovali štipendije.

USTANOVITEV AKTIVA ŠTIPENDISTOV

V Kmetijskem kombinatu Ptuj temu ni ravno tako, kajti štipendije so vsako leto razpisane na osnovi potreb v TOZD in je tako trenutno v KK Ptuj 61 štipendistov. Ti štipendisti se šolamo na različnih šolah — smereh in stopnjah, imamo nekaj skupnega. Ko bomo končali šolanje, se bomo zaposlili pri KK Ptuj, pa tudi že zdaj nam vsem KK Ptuj omogoča šolanje. Da pa bi bil prehod iz učno — vzgojnega procesa v delovno razmerje lažji, da bi se predhodno podjetje spoznalo, poznali probleme znotraj podjetja, poslovnne uspehe in sploh, da bi se že v času šolanja vključili v življenje v tem kolektivu, smo se odločili, da ustanovimo aktiv štipendistov, ki naj bi za vse to skrbel. Le-ta je oblika dela Koordinacijskega sveta Zveze socialistične mladine pri KK Ptuj. Čeprav smo ustanovni sestanek imeli že v jeseni, smo predlog programa sestavili šele v januarju. Da pa ne bi samo načelno govorili o tem, kaj naj bi aktiv

delal in kaj naj bi bil, bom poskušal predstaviti program, ki ga je predlagalo predsedstvo aktiva štipendistov, vsekakor pa bodo pobude prišle tudi s strani ostalih članov.

PROGRAM AKTIVA ŠTIPENDISTOV

Večino akcij bomo izvedli v povezavi z mladimi delavci v KK Ptuj, zato se naš program v mnogih primerih navezuje na program njihovega delovanja.

Na področju izobraževanja je potrebno, da se skupaj z mladimi delavci seznanimo z zakonom o združenem delu in sicer v povezavi s konkretnimi problemi in spremembami, ki jih le-te prinašajo TOZD. Dogovorili pa smo se tudi, da naj bi študentje, ki se prav gotovo ukvarjajo predvsem s teorijo, pripravili razna predavanja v TOZD in se tam srečevali s prakso ter s tem tudi poglobljali svoje znanje. Aktiv bo sproti spremljal kadrovske politike KK Ptuj in iz nje izhajajočo štipendijsko politiko v KK Ptuj in širši javnosti, kakor tudi delitev 1,54 bruto osebnega dohodka, namenjenega za izobraževanje. V zvezi z razpisanimi štipendijami se bo zavzemal, da ne bo več prišlo do tega, da se na razpisane štipendije ne bi nihče prijavil, kar se je zgodilo letos za agronomijo, kajti že sami delavci KK Ptuj so v anketi, ki so jo izpolnjevali, v veliki meri (23,5 odstotno) izrazili željo, da bi naj njihovi otroci dobivali štipendije pri KK Ptuj. Prav gotovo je med njimi tudi kakšen, ki bi želel študirati agronomijo ali katero izmed tehničnih šol. Prav tako smo si bili enotnega mnenja, da naj kadrovska komisija, ki dodeljuje štipendije, pri dodeljevanju upošteva socialni položaj prosilca oziroma staršev. To je mišljeno predvsem v primerih, ko se na isti razpis prijavi več prosilcev, ki imajo različen socialni oziroma materialni položaj. S tem bomo omogočili, da se bodo šolali tudi otroci, katerih starši prejemale nizke osebne dohodke, kajti ti otroci niso manj sposobni, treba jim je dati samo možnost šolanja.

Ena od oblik, kako štipendisti spoznavajo podjetje, je tudi počitniška praksa. Ugotovili smo, da ta ni v vseh primerih primerna za smer in stopnjo študija. Zato se bomo

zavzemali, da bodo štipendisti imeli zares takšno prakso, da bodo v času bivanja v podjetju zares poglobljali svoje teoretično znanje s praktičnimi spoznanji. Sprotno pa bomo spremljali tudi delo nas samih, delo na praksi, uspešnost študija, naše obvezne seminarske naloge in diplomske naloge, ki naj bi bile vsebinsko povezane z delom v KK Ptuj. Vsekakor je ob vsem tem potrebno, da štipendisti že predhodno poznajo KK, njegovo proizvodnjo, tehnološko povezavo posameznih TOZD, poslovanje podjetja, kar pa bomo spoznavali ob obiskih posameznih TOZD, ki jih bomo organizirali ob raznih srečanjih in sestankih.

Mladi smo in kaj radi se pomerimo v raznih športih. Najbrž bo pogosta oblika sodelovanja nas štipendistov in mladih delavcev prav športno srečanje, najbrž pa tudi kultura ne bo izostala. Ob raznih proslavah, ki bodo po TOZD, oziroma za celoten KK bomo sodelovali tudi štipendisti. Prav gotovo pa bi v kulturno dejavnost po TOZD lahko vključili tudi delo kluba ptujskih študentov, v katerem prav tako sodelujemo in ki je prav na kulturnem področju precej uspešen.

Delovne akcije mladine so v zadnjem času zopet zaživele. Prav gotovo bo to področje eno najbolj aktivnih, kajti ponuja se ogromno možnosti. Mladi delavci in štipendisti bomo sodelovali v lokalnih delovnih akcijah, prav tako pa mislimo, da bi bilo umestno razmišljati o skupni brigadi delavcev in štipendistov KK Ptuj, na kateri od slovenskih delovnih akcij ali pa na delovni akciji v zveznem merilu.

ŠTUDENTOM ENAKE MOŽNOSTI KOT DELAVCEM

Vemo, da je položaj študenta ali pa tudi dijaka danes v naši družbi dokaj specifičen. Študentje imajo sicer organizirano zdravstveno zavarovanje, vendar si o vseh drugih stvareh, o katerih se delavci med sabo dogovarjajo in jih celo določa sindikalna lista, študentje ne upajo niti razmišljati. Zadovoljni so lahko,

Seminar za vodstva osnovnih organizacij Zveze komunistov Slovenije

Koncem januarja je komite občinske konference ZKS Ptuj organiziral seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZKS, katerega so se udeležili tudi sekretarji osnovnih organizacij ZKS in vodstvo sekretariata konference ZKS Kmetijskega kombinata Ptuj.

Seminar je bil pester in aktualen po programu in vsebini. Tako so udeleženci seminarja poslušali prvi dan namestnika sekretarja Izvršnega komiteja predsedstva CKZKS Vlada Janžiča, ki je govoril o metodah družbenopolitičnega dela. V nadaljevanju prvega dne pa je govoril o konceptu splošnega ljudskega odpo-

ra in nalogah komunistov generalpolkovnik Rudolf Hribnik — Svarun.

Zbrani so v popoldanskem delu bili razporejeni v več skupin, ki so se v posameznih osnovnih organizacijah v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih konkretno seznanjali z dosežki aktivnosti komunistov v posameznih sredinah po temah, ki so bile na dnevnem redu seminarja.

Zlasti je bila aktivna skupina, ki je bila zadolžena za razpravo o kmetijstvu, glede na to, da je v naslednjem dnevu o tem vodil razpravo član Izvršnega komiteja

predsedstva CK ZKS Miran Potrč. Zaposleni v kmetijstvu so izkoristili to priliko za formiranje aktivna komunistov zaposlenih v kmetijstvu ob vsebinskem startu, obravnavanju idejno političnih, samoupravno in družbeno ekonomskih vprašanj nadaljnjega razvoja kmetijstva v ptujski občini.

Drugi dan seminarja je bil posvečen nadaljevanju razprave o kmetijstvu, ki jo je vodil Miran Potrč.

Precejšnje pozornosti je bil deležen na seminarju dr. Branko Pribečević, univerzitetni profesor za mednarodno delavsko gibanje na Fakulteti političnih ved v Beogradu, ki je izredno dinamično obravnaval v svojem uvodu temo o mednarodnem delavskem gibanju, s posebnim prikazom procesov evrokomunizma, gibanja v evropski socialni demokraciji, kot tudi gibanja socialistične demokracije vzhodnoevropskih dežel. —tf—

Naši učenci

MARJAN KRAJNC se uči v „Košakah“ TMI Maribor

Marjan Kranjc, doma na Ptujski cesti v Mariboru, se je začel lani v jeseni učiti za mesarja v »Košakah« TMI Maribor, obratu II. Letos v jeseni se bo začel šolati v Šoli učencev v gospodarstvu, živilske smeri v Mariboru. Po izučitvi, šolanju in odslužitvi vojaškega roka se bo kot pomočnik rad vrnil na delo v »Košake«.

O začetku učenja v »Košakah«, o delu, šolanju in načrtih je Marjan Kranjc dejal:

začel učiti vezanja šunke in drugih izdelkov ter oblikovanju hrenovk, trajnih in drugih klobas. Čas mi je hitro mineval in iz dneva v dan se mi je zdelo vse bližje in domače. Če se mi pri delu kaj ni posrečilo, sem delo ponovil. Delovodja Jože Huter je nam učencem zelo naklonjen. Če kaj ne vemo, nam pokaže in hitro postane novo delo prijetna navada.

Delamo dnevno od 6. do 14. ure. Učenci imamo 720 din mesečne nagrade, ki jo koristno porabimo za oblačila in drugo. V prostem času se učim še za izpite, za 7. in 8. razred osnovne šole. Nekaj časa mi še ostane za družbo s prijatelji iz okolice, kjer sem doma. Včasih posedimo pred televizorjem, drugič v kinu, v sončni soboti ali nedelji pa se sprehodim po okolici. Rad prečitam na dan po nekaj strani zanimive knjige ali pa zanimivosti iz časopisov.

Po izučitvi in izšolanju za pomočnike me še čaka odslužitev kadrovskega roka v JLA, od koder se bom rad vrnil v »Košake«. Takrat bo mogoče že stala v Zlatoličju nova mesna industrija s predelavo in z drugimi prostori.

Sedanji prostori v Melju in v obratu II. se počasi pripravljajo na novo mesno industrijo v Zlatoličju, saj so dovolj dolgo služili tem namenom in potrebam. Učenci radi prisluhnemo pogovoru starejših delavcev o novi mesni industriji.

Marjan Kranjc je še povedal, da piše doma dnevnik o svojem delu, ki ga daje na vpogled obratovodnji Maksu Budju, ki ga pregleda in oceni. Zdaj še v dnevniku nima ocen. Trudil se bo, da bo uspešen pri vsakdanjem delu, pri učenju za 7. in 8. razred osnovne šole in v Šoli učencev v gospodarstvu, živilske smeri v Mariboru. To bo veselilo njegove predpostavljene v »Košakah«, zlasti pa njegove starše, ki so veseli vsakega marjanevega uspeha na učnem mestu.

J. V.

UREDNIŠKI ODBOR

Stališča, predlogi, spodbude

Na seji uredniškega odbora časopisa Naša pot, ki je bila 8. februarja 1977, so bila sprejeta naslednja stališča:

— v časopisu Naša pot je treba nameniti več sestavkov sestavljeni organizaciji združenega dela KPK;

— v bodoče bo potrebno v časopisu pisati več o delu družbenopolitičnih organizacij;

— člani uredniškega odbora predlagajo, da se sestane kolegijski poslovodni organ in družbenopolitične organizacije SOZD ter se dogovorijo o delovanju in nadaljnjem obstoju SOZD;

— sprejme se finančni obračun časopisa Naša pot za leto 1976 s tem, da se celotni stroški časopisa delijo na posamezno delovno organizacijo po številu sprejetih izvodov.

POVEČANJE OTROŠKIH DODATKOV

Skupščina Zveze skupnosti otroškega varstva Slovenije je z dnem 1. novembra 1976 povečala zneske otroških dodatkov v Sloveniji oproščajo podražitve življenjskih stroškov. Povečanje je različno po dohodkovnih skupinah, in sicer:

— po 40 din na mesec za otroke iz dveh nižjih dohodkovnih skupin;

— po 30 din za otroke iz dveh višjih dohodkovnih skupin;

— po 30 din za otroke socialno ogroženih kmečkih družin.

O povečanju otroških dodatkov v letu 1977 bo skupščina Zveze skupnosti otroškega varstva sklepala pozneje.

če dobijo štipendijo, ki pokrije tiste osnovne človekove potrebe, o toplih malicah, ki jih morajo TOZD preskrbeti za svoje delavce, o dodatkih za dopust ali čem podobnem še najbrž študentje lahko le sanjamo. Da pa bi vendarle dali štipendistom neko možnost letnega oddiha, se bo aktiv štipendistov zavzel za enotne kriterije pri možnostih za letovanje v okviru možnosti KK Ptuj. Namreč štipendisti naj bi imeli pod enakimi pogoji možnost letovanja kot delavci.

Prav gotovo bo delo aktivna štipendistov pozitivno vplivalo v smeri, ki si jo je ob ustanovitvi aktov zastal, obenem pa pomagal vsakemu posamezniku — štipendistu, da se bo lažje vključil v delovni proces, ko bo končal šolanje. Srečko Kolar

Samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest

KOMISIJA ZA PRIPRAVO SISTEMIZACIJE DELOVNIH MEST V KMETIJSKEM KOMBINATU PTUJ JE PRED DNEVI ZAKLJUČILA DELO NA PRIPRAVI GRADIVA O SISTEMIZACIJI DELOVNIH MEST POSAMEZNIH TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA. KOMISIJA JE TESNO SODELOVALA Z ISTOIMENSKIMI KOMISIJAMI V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH. TE KOMISIJE SO BILE IMENOVANE NA DELAVSKIH SVETIH TOZD IN OBRATA ZA KOOPERACIJO IN V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB. NALOGA KOMISIJ JE BILA PRIPRAVITI OSNUTEK SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O SISTEMIZACIJI DELOVNIH MEST, OPIS DELOVNIH MEST PRIPRAVITI PREDLOGE ZA DOPOLNITEV POSAMEZNIH DELOVNIH MEST IN ORGANIZACIJSKE DOPOLNITVE POSAMEZNIH DELOVNIH ENOT V OKVIRU TEMELJNIH ORGANIZACIJ IN OBRATA KOOPERACIJA TER DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB. SKUPNA KOMISIJA, KI JO JE IMENOVAL SVET ZA KADRE PA JE IMELA NALOGO PRIPRAVITI PREDLOGE ZA POENOTENJE KRITERIJEV IN POGOJEV ZA POSAMEZNA DELOVNA MESTA IN POENOTENO POIMENOVANJE POSAMEZNIH ORGANIZACIJSKIH ENOT V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH IN OBRATU KOOPERACIJA.

DOLOČILA SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Delo, ki so ga opravile komisije v TOZD, obratu kooperacija in skupna komisija je zahtevalo precejšnje napore v usklajevanju in poenotenju posameznih funkcij, ki jih temeljne organizacije opravljajo v svoji dejavnosti.

Poročilo, ki ga je pripravila skupna komisija, zajema celoten potek dela komisij in skupne komisije; razlaga nekatere pojme, ki so v pripravljenem gradivu večkrat omenjeni; opredeljuje posameznih služb v temeljnih organizacijah in opredeljuje delovne skupnosti skupnih služb. Podrobneje je izdelan pregled vseh delovnih mest v vseh temeljnih organizacijah, obratu kooperacija, delovni skupnosti skupnih služb, pa tudi za bodočo temeljno organizacijo »Ptujске toplice« (TGC).

Podrobneje so prikazana vsa delovna mesta po TOZD oziroma posameznih organizacijskih nstah. Ta pregled vsebuje naziv delovnega mesta, vrsto in naziv poklica, stopnjo zahtevane strokovne izobrazbe za posamezna delovna mesta; zahteve po delovnih izkušnjah, število zaposlenih na delovnem mestu in trajanje poskusnega dela. Vse to je prikazano posebej in vsaka temeljna organizacija je to vključila v posebno poglavje samoupravnega sporazuma o sistemizaciji delovnih mest.

V samoupravni sporazum so poleg omenjenih podatkov vključeni opisi delovnih mest. Opisi so bili pripravljeni in usklajeni v posameznih temeljnih organizacijah in obratu kooperacija.

Na samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest opozarjamo še v zvezi s sklepom sveta za kadre, da v temeljnih organizacijah čimprej izvedejo postopek za razpravo in sprejem samoupravnega sporazuma o sistemizaciji. O podrobnostih pripravljenega gradiva za razpravo bodo razpravljali delavci na sestankih skupin oziroma zborih delavcev. Kljub temu pa bi radi opozorili vsaj na pomen sistemizacije.

POJEM SISTEMIZACIJE

V praksi se čestokrat enači sistemizacija samo kot osnova za analitično oceno delovnih mest. Čeprav je analitična ocena mesta izredno pomembna na spremljevalka sistemizacije, pa vendarle ni samo to. Običajno opredelujemo sistemizacijo delovnih mest kot temeljni organizacijski kadrovski instrument oziroma normativ, ki povezuje delovni proces s človekom. Lahko bi rekli, da ureja odnose med zahtevami delovnega mesta in človekom, ki to mesto zaseda. Sistemizacija pa nedvomno služi poleg osnove za analitično oceno delovnega mesta še za opredelitev delovnih dolžnosti in informacij, planiranje kadrov, planiranje izobraževanja, nagrajevanje, socialno varstvene razmere in njihovo urejanje (varnost pri delu in zdravstveni ukrepi), kadrovske analize; služi tudi kot osnova za pripravo datoteke (avtomatska obdelava kadrovskih podatkov), za poklicno usmerjanje, zaposlovanje, urejanje medsebojnih odnosov in drugo.

POSTOPEK RAZPRAVE IN SPREJEMANJA SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O SISTEMIZACIJI

Pri postopku razprave in sprejemanja opozarjamo na naslednje.

O samoupravnem sporazumu o sistemizaciji delovnih mest v temeljni organizaciji na predlog komisije razpravlja in obravnava delavski svet temeljne organizacije. Delavski svet sprejme samoupravni sporazum o sistemizaciji kot osnutek, ki ga posre-

prilaga samoupravnega sporazuma o sistemizaciji. V razpravi se sporazum dopolnjuje, usklajuje in se vsi predlogi ter pripombe zberejo in predložijo ponovno delavskemu svetu. Delavski svet vse pripombe in predloge obravnava in uskladi. Pripomb in predlogov, ki jih delavski svet ni mogel upoštevati, pa mora podati obrazložitev razlogov, zakaj ni upošteval predlogov oziroma pripomb. Tako prečiščeno besedilo samoupravnega

Petdeseti jubilej Maksa Budja

Meseca februarja je praznoval svoj petdeseti življenjski jubilej Maks Budja, obratovodja obrata II. »Košakov« TMI Maribor in dolgoletni družbenopolitični delavec. Maks Budja se je rodil pred petdesetimi leti v Tomažu pri Ormožu. Po končani osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Tomažu, je odšel v Ptuj, kjer je preživel učno dobo pri zasebnem mesarju Juliju Žilavcu v Ptuj, strokovno šolo pa je obiskoval v Mladiki v Ptuj. Leta 1946 se je po odsluženju vojaškega roka zaposlil v »Košakih« TMI Maribor, kjer je po krajši prekinutvi, od leta 1949 zaposlen še danes.

Vse od leta 1949 je kot kvalificirani mesar delal na različnih delovnih mestih, kot mesar, skladiščnik, poslovodja prodajalne, več let je bil vodja trgovske mreže, vse do leta 1972, ko je prevzel delovno mesto obratovodja obrata II., kjer je zaposlen še danes.

Poleg obsežnega dela se je Maks Budja poklicno izobraževal ob delu, saj je končal poklicno mojstrsko šolo v Mariboru in si pridobil naziv mojstra mesarske stroke ter končal Srednjo ekonomsko šolo v Mariboru, oddelek za odrasle.

Ves čas zaposlitve je bil Maks Budja tudi politično angažiran. Bil je predsednik delavskega sveta, predsednik upravnega odbora, več kot deset let sekretar osnovne organizacije ZK; vsa leta aktivno sodeluje v družbenopolitičnih organizacijah v podjetju, na terenu in v krajevni skupnosti. Za družbenopolitično organiziranost je v preteklem letu sprejel priznanje red dela s srebrnim vencem.

Maks Budja je še sedaj družbenopolitično aktiven, saj je sekretar osnovne organizacije ZK, član konference osnovne organizacije sindikata in član različnih komisij v krajevni skupnosti.

Ko mu ob petdesetletnici iskreno čestitamo, mu želimo, da bi še vrsto let uspešno vodil obrat predelave »Košakov« TMI Maribor in se še naprej aktivno vključeval v delo družbenopolitičnih organizacij v podjetju in izven njega. M. P.

duje v petnajstdnevno javno razpravo vsem delavcem. Najboljše je, če je razprava organizirana po posameznih skupinah, ki jo organizirajo osnovne organizacije sindikatov. V razpravo se vključijo tudi družbenopolitične organizacije ZKS in ZSMS, ki so skupno s sindikatom še sodelovali v

sporazuma o sistemizaciji sprejema delavski svet kot pripravah samoupravnega sporazuma o sistemizaciji. V razpravi se sporazum dopolnjuje,

KADROVSKE SPREMEMBE

predlog, ki ga delavci obravnavajo na zboru in tudi sprejemajo. Sprejet je, če je zanj glasovala večina delavcev. Po tem postopku je sprejet samoupravni sporazum in delavci se še pisмено izjavijo, da se strinjajo s pravicami in obveznostmi, ki so določene v samoupravnem sporazumu o sistemizaciji. Sporazum je veljaven, ko ga podpiše dve tretjini delavcev.

Samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest v delovni skupnosti skupnih služb pa ima sledeči postopek sprejemanja.

Predlog samoupravnega sporazuma sistemizacije delovnih mest v delovni skupnosti skupnih služb pripravi delavski svet delovne skupnosti skupnih služb, ki ga predloži v razpravo vsem TOZD, obratu kooperacija in delavcem delovne skupnosti skupnih služb. Razprava traja petnajst dni. Po preteku tega roka določijo predlog samoupravnega sporazuma delavci delovne skupnosti na zboru delavcev z večino glasov vseh delavcev delovne skupnosti. Pred tem seveda upoštevajo predloge in pripombe, ki so bili podani v javni razpravi v TOZD in obratu kooperacija ter že prej uskladijo pripombe in predloge skupno s TOZD in obratom kooperacija.

Tako pripravljen predlog samoupravnega sporazuma potrdi še skupni delavski svet. Velja pa, ko ga podpiše najmanj dve tretjini delavcev v delovni skupnosti skupnih služb.

DOPISUJTE
V »NAŠO POT«

»KOŠAKI« TMI MARIBOR

PRIŠLI V FEBRUARJU 1977:

Danilo Vajnhandl, Franc Kramberger, Franc Topolovec, Karl Brezočnik, Franc Šnofl, Milan Breznik, Anton Šifter, Bojan Grušovnik, Srečko Vandur.

ODŠLI V FEBRUARJU 1977:

Srečko Vandur, Štefanija Braunsberger, Antonija Čurič.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

PRIŠLI V JANUARJU 1977:

TOZD TEHNOSERVIS

1. Marta MURŠIČ
2. Ivana ŽURAN
3. Silva LIHTENVALNER

DELOVNA SKUPNOST ZA SKUPNE ZADEVE

1. Stanislav BRODNJAK

ODŠLI V JANUARJU 1977:

TOZD GOZDARSTVO

1. Anton ČEH

TOZD GOSTIN. »HALOŠKI BISER«

1. Jožica LEŠNIK

TOZD KMETIJSTVO

1. Milan MATIJEVIČ

DE PODLEHNIK

1. Ivan PERNEK

AGROKOMBINAT LENART

ODŠLI V MESECU JANUARJU 1977:

TOZD POLJEDELSTVO ŽIVINOREJA LENART: Jožef ZIDAR

TOZD TRANSPORT SERVIS LENART: Ana KOCBEK

Janku Milošiču V spomin

V petek, dne 11. februarja 1977 nas je prizadela v Kmetijskem kombinatu Ptuj, TOZD Kmetijstvo, v delovni enoti Zavrch boleča ter žalostna vest, da nas je zapustil naš dragi Janko Milošič, delovodja delovišča vinogradništvo Hrastovec v Zavrchu.

Zahrbtna in kruta bolezen ga je priklenila na bolniško posteljo v mesecu oktobru in že delno tudi prej v lanskem letu. Naš dragi Janko je bil vesten delavec, saj je posvečal vse življenje svoje znanje vinogradniški proizvodnji. Bil je dober in šegav prijatelj, sodelavec mirnega in zadržanega tovariškega značaja.

Janko je bil vseskozi zaposlen pri Kmetijskem kombinatu Ptuj in pri prejšnjih pravnih prednikih. Svoje vestno delo je pričel pri takratni Kmetijski obdelovalni zadrugi Cirkulane kot delovodja v Pristavi — Okič.

Leta 1961 se je preselil s svojo družino na Borl. Takrat je prevzel pri posestvu Borl delovišče Veliki Vrh. Leta 1963, po združitvi prejšnjih posestev v Kmetijsko gospodarstvo Haloze je prevzel delovišče Hrastovec in ga uspešno vodil do odhoda v bolnišnico.

Težka in neozdravljiva bolezen ga je mnogo prehitro izrgala z delovnega mesta. Moral je nesluten zapustiti, star komaj 53 let, svoje sodelavce, prijatelje in družino ter vinsko trto, ki jo je tako vztrajno in z ljubeznijo negoval.

S tvojim odhodom, dragi Janko, v mnogo prerani grob, je nastala v našem kolektivu velika vrzel, ki jo bomo težko nadomestili. Težko nam je, ker vemo, da je Janko bolehal že več let. Toda nikoli se ni odrekal nalogam, ki jih je sprejemal v službi. Bolečine je prikrival tudi sam sebi in nam vsem v prepričanju, da bo svoje delo lahko opravljal še naprej, v prid celotnemu kolektivu in za boljšo ter lepšo bodočnost naše družbe. Ravno zato ti je delovni kolektiv delovne enote Zavrch še posebej hvaležen.

Janko, odšel si ravno sedaj, ko te kličejo vinogradi in ko se prebujajo narava zelenih Haloz, ki si jih tako ljubil, saj si se rodil v Halozah, živel in ustvarjal sebi in družbi dobrine v težkih delovnih razmerah.

Ob mnogo prerani poslovitvi še enkrat hvala za tvojo priznano delo. Bil si in ostal boš mnogim kot vzorni delavec, dober sodelavec in spoštljiv tovariš.

Vsem, ki smo s tabo delali in te poznali, boš ostal v trajnem spominu.

Franc Travnikar

Novela zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Pisali smo že, da so lani v skupščini SR Slovenije obravnavali predlog za izdajo zakona o spremembah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Po tem predlogu naj bi se v prihodnje delo v nekdanjih kmečkih delovnih združenjih štelo v pokojninsko dobo tistim osebam, ki jim je bilo to delo glavni ali edini poklic, ne glede na pogoje, ki jih po dosedanjih predpisih taka oseba mora izpolnjevati pred vstopom oziroma po prenehanju dela v zadrugi.

Pristojna telesa skupščine, ki so obravnavala pobudo delegata, so jo pozitivno ocenila, hkrati pa

zadolžila pristojne republiške organe, da v smislu določil poslovnika republiške skupščine izdelajo ustrezno dokumentacijo, ki bi obogodila smer reševanja nakazanega problema. Tako je bilo že 28. julija republiški skupščini predloženo zahtevano gradivo, s katerim se je skupščina strinjala.

Na podlagi zbranih podatkov iz 49 občin, v katerih je bilo 316 kmečkih delovnih združenj, je še vedno 4787 občanov, ki te dobe še nimajo priznane. Po oceni Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji bi se povečali izdatki re-

publike s tem za približno 40.044.480 dinarjev, upoštevajoč prispevke pa bi bili večji za 20 odstotkov.

Na svoji 36. seji dne 24. novembra 1976 pa sta o danem predlogu razpravljala tudi zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije, ter ga soglasno in v celoti sprejela.

Pred nekaj dnevi je izvršni svet že izdelal tudi osnutek zakona o spremembah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, v katerem se predlog 6. člena glasi:

»V pokojninsko dobo se kot posebna doba vštevajo čas, ko je

bila oseba član kmečke delovne zadruge v razdobju od 15. maja 1945 do 31. decembra 1959, če je bilo delo v zadrugi edini ali glavni poklic.«

Predvidoma po v osnutku zakona skupščina SR Slovenije razpravljala v drugi fazi že čez mesec dni, potrditev in sprejetje zakona pa lahko pričakujemo konec junija.

Upravičenci pa bodo lahko pričeli z uveljavljanjem svojih pravic po objavi v uradnem listu, in sicer v osmih dneh po sprejetju zakona.

R. Radešček
(Kmečki glas, 23. 2. 1977)

DELA SVET AGROKOMBINATA LENART

Na seji delavskega sveta Agrokombinata Lenart, ki je bila 4. februarja 1977 so bili sprejeti naslednji sklepi:

— ugotovljeno je, da komisija za pripravo predloga dopolnitve samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih dohodka in osebnega dohodka v Agrokombinatu Lenart, ki je bila imenovana na 20. seji delavskega sveta delovne organizacije, še ni opravila svojega dela. Komisijo se zadalži, da svoje delo opravi čimprej;

— delavski svet delovne organizacije daje soglasje k sklepom delavskih svetov:

TOZD poljedelstvo živinoreja Lenart
TOZD Sadjarstvo Selce
TOZD transportservis

TOZD gostinstvo in trgovine Lenart obrata kooperacije kmetijstvo delovne skupnosti skupnih služb za izvedbo rednih razknjižb inventurnih razlik, ugotovljenih z rednim letnim popisom in stanjem 31. decembra 1976;

— odobri se plačilo Kmetijskega zavodu Maribor, v znesku 32.040,00 din,

— iz lastnih sredstev TOZD, dokler se za to ne dobijo potrebna investicijska sredstva.

— sprejme se informacija o obnovi vinogradov v TOZD sadjarstvo Selce.

O višini sredstev se sklepa naknadno, ko bo predložen predračun o višini stroškov.

Francka DEČKO

SKUPNI DELAVSKI SVET KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

Na sejah skupnega delavskega sveta Kmetijskega kombinata Ptuj, ki sta bili 23. in 28. februarja 1977, so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Potrdi se inventurni elaborat KK Ptuj za poslovno leto 1976 v vsebini in obliki v kakršni so ga skupnemu delavskemu svetu SDS KK Ptuj predložili delavski sveti TOZD in obrata kooperacije.

Komisije delavske kontrole v TOZD in komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti morajo spremljati delo inventurnih komisij in njihove ugotovitve. V primeru ugotovitev manjkov zahtevati skrbno preučitev preko ustreznih strokovnih služb in organov ter zahtevati tudi materialne zadolžitve posameznikov, v skladu z določili samoupravnih aktov in zakonskih predpisov.

2. Inventurni elaborat TOZD Merkur Beograd se obravnava na naslednji seji SDS oziroma v ponedeljek 28. februarja 1977.

3. Potrdi se predlog skupnega zaključnega računa KK za leto 1976 ter se daje v razpravo TOZD in obratu kooperacije.

SDS zahteva, da se v obravnavanje predloga zaključnega računa in periodičnih obračunov KK vključijo podatki vseh TOZD v rokih in v skladu z določili samoupravnega sporazuma. Le na ta način bo lažja odločitev in usmeritev samoupravnih organov. Vse TOZD in obrat kooperacije so dolžne razpravljati o predlogu delitve dohodka na zborih delavcev in sicer do 28. februarja 1977.

Posebej so TOZD in obrat za kooperacijo dolžne na samoupravnih organih in zborih delavcev obravnavati stroške reklame, reprezentance, pogodbeno delo in nadure.

4. Glede formiranja sklada skupne porabe predlaga, da se naj napravi pregled neporabljenih sredstev preteklega leta in te prenesejo v letošnje leto ter se naredi enotni program za leto 1977 in pa program, koliko se bo lahko realiziralo glede na razpoložljiva sredstva v letu 1977.

Odboru za družbeni standard pa predlaga, da naj predvsem upošteva oziroma da prioriteto za zdravstveno zaščito delavcev, odpravnine delavcem, nadomestila ob smrti in sredstva za rekreacijo.

5. V TOZD in obratu kooperacije so dolžni analizirati gospodarjenje in sprejeti ukrepe za boljše gospodarjenje in to na samoupravnih organih in pričeti pripravljati ustrezeni sistem nagrajevanja po delu.

6. Obravnaval zahteve za varstvo pravic delavca Marjana Morana in Jožeta Rižnarja zoper dodelitev stanovanj.

7. Potrdil predlog, da se da razpis XIX. natečaja za prodajo stanovanjskih hiš in potrdil predlog komisije o izklicnih cenah posameznih zgradb.

9. Izjemoma odobril Mariji Travnika stanovanjski kredit v višini 50.000 dinarjev.

10. Potrdi se inventurni elaborat TOZD Merkur Beograd z vsemi ugotovitvami manjkov in viškov kot je predlagal DS TOZD Merkur Beograd.

Zaradi nenormalnih viškov in manjkov ter osebnih obremenitev zadolžil organ interne kontrole KK, da pregleda poslovanje v TOZD in način evidentiranja sredstev.

Določil rok za izvršitev tega sklepa in sicer do 15. marca 1977.

11. Potrdi se skupni zaključni račun KK za leto 1976, kakor so ga predhodno obravnavale TOZD in obrat kooperacija na zborih delavcev.

12. Potrdi se zaključni račun Hranilno kreditne službe KK Ptuj za leto 1976, s stanji kot ga je SDS predložil odbor HKS.

13. Potrdi se stališče sekretariata konference ZK KK Ptuj, sprejeta na seji dne 25. februarja 1977.

14. Potrdil ugotovitev, da obstajajo pogoji v skladu s 320. členom Zakona o združenem delu, da se organizira in ustanovi ter konstituira TOZD »Ptuske toplice« v sestavi Kmetijskega kombinata Ptuj.

15. Sprejel začasno sistemizacijo delovnih mest v turistično gostinskem centru, v bodoče imenovani TOZD »Ptuske toplice«.

16. Pooblastil za izvedbo raz-

pisa in objave prostih delovnih mest ter izbiro kadrov za delovna mesta v »Ptujskih toplicah« svet za medsebojna razmerja pri delovni skupnosti skupnih služb.

17. Za pripravo začasnih opisov in analitično ocenitev delovnih mest imenuje posebno komisijo v sestavi: Mlakar Janko, Golob Franc in Drevenšek Janez.

18. Skupni delavski svet po razpisu in zasedbi delovnih mest v »Ptujskih toplicah« pooblašča predsednika skupnega delavskega sveta KK Ptuj, da skliče zbor delavcev v »Ptujskih toplicah« o ugotovitvah pogojev za organiziranje in ustanovitev TOZD »Ptuske toplice«.

19. Skupni delavski svet dolžuje pristojne strokovne službe v delovni skupnosti skupnih služb KK Ptuj, da v zvezi z ustanovitvijo TOZD »Ptuske toplice« pripravijo vso potrebno gradivo.

Vera Furek

PREDPISI S PODROČJA

KMETIJSTVA

Sanacija TOZD

Zakon o pogojih in postopku za sanacijo (Ur. l. SFRJ, št. 58-76) določa, da morajo tudi delovni ljudje, ki so svoje delo in sredstva združili v kmetijsko zadružno oz. v TZO, storiti kar je treba za sanacijo zadruge, ki je v zaključnem računu izkazala nekrito izgubo, in sicer v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v zadružno in tem zakonom.

Sanacija pomeni nadomestitev sredstev najmanj v višini nekritih izgub, ugotovitev vzrokov nastalih izgub, določitev programa ukrepov za odpravo vzrokov nastalih izgub in ukrepov za trajnejše zagotavljanje uspešnega poslovanja.

SDK vodi register OZD, tudi KZ in TZO, ki so v sanacijskem postopku.

Zakon določa, da so dolžni delovni ljudje, ki so združili svoje delo in sredstva v KZ oz. TZU, sprejeti sklep o uvedbi sanacijskega postopka in da mora občni zbor s tem sklepom ob sprejetju zaključnega računa določiti način in roke za nadomestitev izgubljenih sredstev, postopek za ugotavljanje vzrokov nastalih

izgub, program ukrepov za odpravo vzrokov nastale izgube in ukrepov za zagotovitev uspešnega poslovanja. Izguba mora biti krita v skladu s samoupravnim sporazumom v 30 dneh od dneva, ki je predpisan za predložitev zaključnega računa SDK. Občni zbor lahko sklene, da pošlje predlog za kritje izgube tudi drugim možnim prevzemnikom sanacije. O uvedbi sanacijskega postopka in o načinu kritja izgub mora KZ oz. TZO obvestiti družbenopolitično skupnost in SDK v osmih dneh od dneva, ko je bil njen občni zbor.

Če se pri TOZD oz. pri KZ ali TZO ne nadomestijo izgubljena sredstva v višini nekritih izgub v rokih in na način, kot določa zakon, mora SDK to brez odlašanja naznaniti pristojnemu sodišču.

Tudi, če so bili izkazani nekriti odhodki v periodičnem obračunu za januar — junij in januar — september, mora biti v 15 dneh od dneva, ki je predpisan za predložitev periodičnega obračuna, sprejet program navedenih ukrepov in poslan družbenopolitični skupnosti ter SDK.

KO PREČITATE »NAŠO POT«, jo še dajte sosedu!

Volitve v delavske svete

Glede na reorganizacijo TOZD Kmetijstvo Agrokombinata Maribor in ustanovitev novih temeljnih organizacij, so bile 18. februarja 1977 volitve v delavske svete TOZD Strojna postaja, Sadjarstvo-vinogradništvo in Poljedelstvo-živinoreja.

V TOZD Strojna postaja so bili za delegate delavskega sveta TOZD izvoljeni naslednji kandidati:

Jože Boršič
Jože Breznik
Živko Cekovski
Ivan Grahornik
Kristina Horvat
Emil Kolmanič
Branko Kokol
Ludvik Kralj
Mirko Kramberger
Mirko Levanič
Mukelefa Lukman
Dragica Petek
Maks Rožič
Jože Slemenik
Alojz Strajner
Peter Štangler

V delavski svet TOZD Sadjarstvo-vinogradništvo so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Ivan Fluher
Franc Gamze
Majda Gašperšič
Vinko Hanžič
Stanko Kos
Zoran Lakožič
Dragica Letonja
Ludvik Maček ml.
Ožbolt Markuš
Rezika Polanec
Miro Poš
Ivan Prelog
Janko Senekovič
Lizika Štajner
Jože Šumandl
Anton Švegl
Avgust Vuk

V delavski svet TOZD Poljedelstvo-živinoreja so bili izvoljeni:

Nežka Antolin
Dobrivoj Derbakov
Mirko Fekonja
Jožica Ficko
Olga Hozjan
Marko Knez
Stanko Koletnik

Franc Kotnik
Sonja Krivec
Milan Lah
Mirko Mom
Janko Plesnik
Karel Robič
Simon Stubičar
Jože Šekli
Mirko Urih
Zofka Vuk

MIMICA ŠEGULA BILA IMENOVANA V ODBOR ZA KMEČKE ŽENE PRI ZVEZI ZADRUŽNIH ZVEZ JUGOSLAVIJE

Na predlog odbora za kmečke žene pri Združeni zvezi Slovenije je upravni odbor Zadrugne zveze Slovenije na svoji 35. seji, dne 23. februarja 1977, imenoval Mimico Šegula, kmetico-koperantko obrata Kooperacija Kmetijskega kombinata Ptuj v odbor za kmečke žene pri Zvezi zadrugnih zvez Jugoslavije. Razgovor z Mimico Šegula bomo objavili v naslednji številki Naše poti.

NAČRT RAZVOJA KMETIJSTVA IN ŽIVILSKÉ INDUSTRİJE

Povečanje tržne proizvodnje

SPREJETI SOMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH SREDNJEROČNEGA NAČRTA RAZVOJA KMETIJSTVA IN ŽIVILSKÉ INDUSTRİJE ZA OBDOBJE 1976—1980 SO TEMELJNA IZHODIŠČA NADALJNEGA RAZVOJA ŽIVINOREJE IN PREOSTALE KMETIJSKE PROIZVODNJE TER ŽIVILSKÉ INDUSTRİJE.

VENDAR SE ZADRŽIMO SAMO PRI ŽIVINOREJI IN SI OGLEDIMO, KAKŠNE OBVEZE SO SPREJELE PODPISNICE SPORAZUMA GLEDE POVEČANJA TRŽNE PROIZVODNJE MLEKA IN MESA.

Samoupravni sporazum o temeljnih načrtu razvoja kmetijstva in živilske industrije za obdobje 1976—1980 natančno določa, kaj vse morajo obsegati in urejati samoupravni sporazumi na ravni klavnic oziroma mlekarn.

KORISTNA DOBRA ORGANIZIRANOST

Za kmete gotovo ni pomembna samo dobra povezanost na ravni klavnic in mlekarn, oziroma na ravni Živinorejske poslovne skupnosti, temveč je odločilnega pomena dobra organiziranost njihovih kmetijskih zadrug oziroma temeljnih organizacij kooperantov. Kmetje v svojih kmetijskih zadrugah in temeljnih organizacijah kooperantov v resnici uveljavljajo pravice iz združenega dela ter neposredno in prek svojih delegatov postajajo soustvarjalci medsemed primarni proizvodnjo, predelavo in trgovino.

Za uspešnejši in hitrejši napredek v živinoreji ne zadostuje zgolj poslovno povezovanje. To spoznanje je bilo

vodilo, da so v nekaterih kmetijskih zadrugah že organizirali strokovne odbore oziroma živinorejske odbore za območje celotne zadruge ali pa za njen posamezni del. V te odbore so vključeni napredni živinorejci, ki ob pomoči strokovnih služb hitro rešujejo vprašanja v tekoči proizvodnji, predvsem pa iščejo poti za tehnološke izboljšave, spremljajo selekcijski napredek in proizvodnost živine. Nesporo je, da bi morali organizirati živinorejske odbore v vseh zadrugah in temeljnih organizacijah kooperantov, kjer jih še nimajo. Pospeševalna, selekcijska in tudi druge strokovne službe pa jim morajo strokovno pomagati pri njihovem delu.

Taka oblika dela odborov je zelo uspešna in veliko pripomore k hitrejšemu uvajanju novih tehnoloških rešitev in znanstvenih dosežkov v najširšo prakso.

SODOBNA TEHNOLOGIJA

Kmetijske zadruge in temeljne organizacije kooperan-

tov bodo skrbele tudi za sodobnejše in preizkušene tehnologije v kmetijstvu, razvijale bodo sodobnejše oblike dela v okviru proizvodnih skupnosti, strojnih skupnosti, pašnih skupnosti in podobno. Med zelo pomembne naloge sodijo zidave skupnih hlevov, urejanje zbiralnic za mleko, urejanje čredinskih pašnikov, komasacije, boljše izkoriščanje travnih površin in druge. Predvideno povečanje prireje mleka in govejega mesa bodo podpisnice dosegle z večjo prirejo telet in maksimalno zrejo in pripuščenjem telic, zmanjšanjem klanja telet, s pitanjem na višjo težo ter z načrtnim križanjem. S povečano mlečnostjo krav na družbenih farmah in nadaljnjim preusmerjanjem in specializacijo kmetij bomo dosegli načrtovano tržno proizvodnjo mleka.

Podlaga za nadaljnji razvoj govedoreje predstavlja v Sloveniji razširjeno svetlo lisasto, rjavo in frizijsko-holštajnsko govedo, ki zagotavlja nadaljnjo usmerjenost v kombinirano proizvodnjo mleka in mesa. Za pitanje goveda pa bo treba bolj kot doslej zagotoviti dobro osnovno krmo s travnih površin in njiv.

DOMAČA SELEKCIJA PRAŠICEV

Pospeševanje razvoja prašičereje v družbenih obratih in reja klavnih prašičev pri kme-

tih bo temeljila na domači selekciji prašičev. Rejo klavnih prašičev bomo organizirali na območjih in pri kmetih, ki večji del potrebne koruze pridelujejo sami.

Specializirani proizvajalci — rejci ali skupnosti rejcev bodo zrejali ali pitali prašiče po poprej dogovorjeni, naročeni proizvodnji in v obsegu, ki bo zagotavljal gospodarnost proizvodnje.

Tudi prireja perutninskega mesa in jajc bo slonela na dosežkih domače selekcije. Obseg reje pa bo usklajen z možnostmi prodaje in zagotavljanja krme.

Omeniti moramo še ovčarstvo, rejo konj in sladkovodno ribištvo. V prihodnjem srednjeročnem obdobju bodo v okviru Živinorejske poslovne skupnosti pripravili razvojne programe, organizacije združenega dela se bodo morale dogovoriti za uresničevanje.

Za uresničevanje sprejetega načrta razvoja živinoreje bodo podpisnice združevale sredstva za Živinorejski sklad, sredstva tega sklada bodo namenjena za regres in premije ter za izvajanje dogovorjenih skupnih raziskovalnih in pospeševalnih nalog v Živinorejski skupnosti.

Zvone Bertok

(Kmečki glas, 2. 2. 1977)

Konstituiran aktiv komunistov kmetijcev

V SKLADU S STALIŠČI, SPREJETIMI V OCENI URESNIČEVANJA SKLEPOV DRUGE SEJE KONFERENC ZK SLOVENIJE O KMETIJSTVU IN NADALJNIH NALOGAH, JE BIL KONSTITUIRAN AKTIV KOMUNISTOV KMETIJCEV.

ZA SEKRETARJA JE BIL IZVOLJEN JANKO MLAKAR. VSEBINSKO JE AKTIV ZASTAVIL DELO V SKLADU Z ŽE OMENJENIMI STALIŠČI O KMETIJSTVU, KATERE JE ANALIZIRAL V KONKRETNEM OKOLJU OBČINE, ZLASTI O VSEBINSKI ZASNOVI URESNIČITVE ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU, KI DOLOČA ORGANIZIRANJE KMETOV. PO UVODIH, KI SO JIH POSLALI JANKO MLAKAR, JURIJ ŠTALCER, MILAN LONGHINO IN DRAGO ČATER SE JE RAZVILA ŽIVAHNA RAZPRAVA.

VSPodbUDEN ZAČETEK DELA ...

Kmetje, ki so se udeležili razprave na aktivu so predvsem menili, da je oblika združevanja kmetov v zakonu o združenem delu dobro nakazana in menijo da predvsem z organiziranjem v skladu z zakonom želijo izboljšanje delovanja pospeševalne službe. Zlasti so v zvezi s tem poudarili, da potrebuje kmet za perspektivni razvoj proizvodnje na kmetiji dobro pospeševalno strokovno službo. Poleg tega pa menijo, da je usposabljanje kmetov za specializirano kmetijsko proizvodnjo prav tako potrebno in nujno.

Modernizacija proizvodnje, uvajanje novih tehnologij in specializacija proizvodnje na kmetijah zahteva dodatno znanje glede oblik, ki jih daje zakon za povezovanja kmetov. Posebno pomembne so različne kmečke skupnosti, kjer bodo kmetje lahko združevali tudi delo, sredstva in zemljo.

Na drugi strani pa smo slišali tudi precej kritične pripombe na sedanjo prakso drobljenja kmetijskih zemljišč, ki ga ni zavrnil zakon o kmetijskih zemljiščih, niti zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in nekaterih kmetij. Zlasti je bila izrečena kritika na račun zastarele miselnosti pri nekaterih kmetijah, ki je v tem, da mora vsak otrok podedovati del zemljišč. S tem se kmetje močno drobijo, nastajajo zaradi tega težave pri uvažanju sorodnejše kmetijske proizvodnje, ki nujno zahteva združevanje, ne pa drobljenje zemljišč. Zato je nujno posvetiti več pozornosti tudi kmetom, ki danes še niso vključeni v organizirano proizvodnjo.

JASNA STALIŠČA

Stališča zveze komunistov in Socialistične zveze delovnega ljudstva o kmetijstvu in nadaljnjem razvoju ter nalogah so jasna, je dejal v svoji razpravi Miran Potrč. V zvezi z njimi in predvsem treba izpostaviti pomen proizvodnje hrane. Le ta postaja strateško pomembna, zato družba s svojimi

ukrepi spodbuja vzpostavitev takih družbeno ekonomskih in samoupravnih odnosov v kmetijstvu, ki bodo povezali vse proizvajalce hrane v enovit sistem z usklajenimi programi. Ti družbeno ekonomski odnosi morajo biti povezani v enovit sistem s proizvodnjo, predelavo in trgovino, ki sedaj še marsikje niso urejeni in se povsem avtonomno obnašajo, ne da bi bili usklajeni. Zato je zlasti na tem področju potrebno narediti več kot doslej.

Pri tem pa je potrebno usklajevati programe med vsemi organizacijami združenega dela za maksimalno izkoriščenost vseh zmogljivosti.

Na osnovi tega pa tudi mora biti tesnejša povezanost. Pri tem mislimo na SOZD, v okviru katere mora biti skupna proizvodnja, planirana na skupnih planih, delitvi dela in jasno začrtanih ciljih, ki jih želimo doseči s povezovanjem. Verjetno se je treba dogovoriti za specializacijo in delitev dela, kot tudi za skupno organizacijo ustreznih služb za ugotovitev uspešnega poteka proizvodnje. V okviru SOZD opredeliti ne samo primarno proizvodnjo, ampak ugotoviti in izkoristiti možnosti za predelavo in prodajo in se za to dogovarjati s trgovskimi organizacijami.

DOHODKOVNI ODNOSI

Naslednji odnos v okviru SOZD so dohodkovni odnosi med posameznimi temeljnimi oziroma delovnimi organizacijami. Smisel dohodkovnih odnosov je v tem, da ugotovljamo na osnovi končne cene na trgu, kolikšen delež živega in minulega dela je bil vložen o posameznih fazah proizvodnje, predelave in prodaje, ki so soodvisne v delovni organizaciji oziroma v SOZD. Normativi za posamezne faze morajo biti vzpostavljeni, pri čemer se bo treba opreti na izkušnje in razmerja, ki danes v teh procesih obstojajo.

Vendar taki odnosi kot so danes ne morejo ostati, saj je primarna faza tega procesa bila v glavnem oziroma praviloma na slabšem.

ORGANIZIRANOST KMETOV

Pri organiziranju kmetov se ne smemo opirati zgolj na formalne organizacijske oblike, ki se ne bi odražale tudi vsebinsko v odnosih med kmeti in kmeti ter družbeno proizvodnjo. V glavnem sta v zakonu o združenem delu in gradivu oziroma stališčih Predsedstva CK ZKS in Republiške konference SZDL izpostavljeni dve obliki in sicer: kmetijska zadruga s posameznimi temeljnimi organizacijami. Na drugi strani pa temeljne organizacije kooperantov. Kmetijskim zadrugam in v okviru teh temeljnih zadrugnim organizacijam je dana širša družbena funkcija. Smatra se, da temeljna zadruga organizacija ni le proizvodno in samoupravno povezovanje kmetov, pač pa se ji daje širši družbeni pomen v tem, da vključuje vse kmete, ne glede na vrsto, obseg ali značaj kmetijskega pridelovanja. Poleg tega pa naj tako vzpostavljena organizacija bila organizacija kmetov tudi na širšem družbenem, kulturnem, samoupravnem, izobraževalnem, pa tudi rekreacijskem področju.

SPECIALIZIRANA PROIZVODNJA

Temeljna organizacija kooperantov pa je, vsaj tako je razumeti vsebino zakona o združenem de-

lu in iz dosedanjih razprav, oblika samoupravno proizvodnega povezovanja kmetov, ki se specializirajo v eni vrsti proizvodnje in so povezani neposredno z ustrezno organizacijo združenega dela, bodisi čisto kmetijsko ali kmetijsko-živilsko predelovalno organizacijo. Kot primer take specializirane proizvodnje so kooperanti perutinarji, ki vzrejajo piščance in so povezani s perutnino. Slično organizacijsko in proizvodno obliko sodelovanja je možno vzpostaviti za druge živinorejske panoge, ki že obstajajo ali se lahko organizirajo povsem na novo. Kot primer lahko navedemo pitanje telet do 20 kilogramov v boksih, kot to imenujemo. Nadaljne so že najbrž neizkoriščene možnosti organiziranja takih oblik za prašičerejo in se tako tudi intenzivirajo v proizvodnji. V okviru temeljne organizacije kooperantov se lahko organizirajo kmetje, ki se specializirajo v rastlinski proizvodnji, zlasti v intenzivni proizvodnji povrtnin, predvsem ob dovodnih kanalih Hidroelektrarne srednja Drava I. in II., kjer bo možno uvesti tudi namakanje.

Predvideno je povečanje predelovalnih zmogljivosti za predelovanje povrtnin v okviru kombinata.

Pri organiziranju kmetov v eno ali drugo obliko se bodo odločali kmetje sami.

Osnovno izhodišče povezovanja, izboljšanje samoupravnih odnosov, ugotavljanje ekonomskih in družbenih pogojev za vsestranski razvoj podeželja, kot tudi izenačevanje pogojev življenja med mestom in podeželjem.

F. T.

Drva in gradbeni les za lastne potrebe - brez davka

Z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov (Ur. l. SRS, št. 31-76) je določeno, da se davek iz kmetijstva, ki odpade na osebni dohodek iz gozda, obračunava od osnovne, ki jo predstavlja vrednost lesa, odkazanega za posek skladno z gozdnogospodarskim načrtom in dinamiko njegovega izvajanja. Davek se pa ne odme-

ri od lesa, odkazanega za drva in za neposredno lastno uporabo, če je les namenjen za gradnjo ali obnovo gospodarskih in stanovanjskih poslopij kmečkega gospodarstva.

Ustrezno je spremenjena tudi dolžnost gozdnogospodarskih organizacij v prijavi davčnim organom lesa, odkazanega za posek.

REZULTATI DELA V TOZD

Dopolnilo h kazalcem o izkazovanju rezultatov dela, predpisanih s 140. členom zakona o združenem delu, je izdal zvezni izvršni svet odlok o kazalcih za izkazovanje rezultatov dela delavcev in poslovanja TOZD za leto 1976 (Ur. list, št. 1-77).

Po tem predpisu je treba na podlagi podatkov po zaključnem

računu za leto 1976 obvezno izkazovati še 12 kazalcev, kot so osebni dohodek na delavca, sredstva za skupno porabo na delavca, del izplačanega osebnega dohodka delavcev za zadovoljitev skupnih potreb družbe na delavca in dr.

(Kmečki glas, 26. 1. 1977)

Program dela koordinacijskega sveta ZSMS za leto 1977

Aktivnost mladega človeka in delavnost osnovnih organizacij ZSMS v Kmetijskem kombinatu Ptuj v letu 1976 prav gotovo ni bila na takšnem nivoju kot so za to podani pogoji.

V nalogah nismo uspeli, pa tudi ne bomo, če se prav vsi, še posebej pa odgovorni delavci ne bodo dovolj zavzeto lotili odgovornosti dela z mladino, če ne bodo vse subjektivne sile spoznale, da mladine ne gre ločevati od družbe kot problem zase, saj je aktivnost mladih kot najboljše ogledalo razgibanosti in aktivnosti družbene sredine kot celote. Torej pomeni, da bo potrebno veliko tesnejše sodelovanje med družbenopolitičnimi organizacijami TOZD in OZD ter predvsem večja zavzetost odgovornih vodilnih delavcev za organizacijo in reševanje problemov mladih ljudi.

Dejavnost OO ZSMS mora v celoti izražati in uveljavljati interese delavskega razreda ter se boriti za enakopravno in odgovorno sodelovanje mladine pri reševanju temeljnih vprašanj razvoja samoupravnega socializma.

Koordinacijski svet ZSMS Kmetijskega kombinata Ptuj, je na seji 11. februarja 1977 sprejel naslednji program dela za leto 1977:

● Prizadevati si je potrebno ustvariti tiste družbene pogoje, da bodo mladi v KK Ptuj neposredno angažirani na vseh področjih družbenega življenja in ustvarjalnosti, pri tem pa posebej izpostavili:

- probleme uresničevanja družbenih odnosov kot so zapisani v novi ustavi;
- probleme poglobljanja in spreminjanja družbenih odnosov v družbeni praksi v skladu z zakonom o združenem delu;

● Mladi v Kmetijskem kombinatu Ptuj se bomo morali maksimalno vključiti v akcijo za dvig produktivnosti dela, za pospeševanje inovacij racionalizacije dela, za zmanjševanje stroškov, izboljšanje mehanizacije dela in zmanjšanje bolniškega staleža;

● Prizadevali si bomo za krepitev materialne baze naše družbe in si pri tem prizadevali za zagotavljanje delovnih mest, ter s tem zmanjšati odhod mladih v tujino;

● Stanovanjski problemi mladih so zelo pereči, zato moramo odločneje zastaviti akcijo za reševanje stanovanjskih problemov mladih družin, samskih delavcev, samohranilk ter študentov — štipendistov, ki živijo v času šolanja izven domačega kraja;

● Izkoristiti moramo vsaj drobec možnosti, ki se nam ponujajo na kulturnem področju, da bi s tem prispevali mladega človeka;

● Zagotoviti moramo večji interes za izobraževanje mladih ob delu, da bi s tem izboljšali kvalifikacijsko strukturo mladih, pri tem pa posebej zagotoviti, da bodo vsi mladi v Kmetijskem kombinatu Ptuj dosegli osnovnošolsko izobrazbo. V ta namen bo potrebno izboljšati študijske pogoje;

● Prizadevanje in konkretno delovanje na področju ljudske obrambe in družbene samosaščite mora postati sestavni del aktivnosti mladih.

Oblikovanje varnostne kulture pri članih ZSMS in krepitev patriotske zavesti je naša stalna naloga. Pri tem si moramo prizadevati, da bo čim več mladih vključenih v civilno zaščito;

Vključevali se bomo v prostovoljno mladinsko delo ter utrjevali in še naprej uveljavljali mladinske akcije, tako na nivoju OZD, kot na občinskem, republiškem in zveznem nivoju.

Po programu organiziranja republiških in občinskih brigad je potrebno zagotoviti udeležbo mladih iz osnovnih organizacij Kmetijskega kombinata Ptuj in aktivna štipendistov ter organizirati udeležbo na naslednjih delovnih akcijah:

— organizirati delovno akcijo za pomoč ostarelim kmetom pri pospravljanju kmetijskih pridelkov v mesecih julij, avgust, september;

— delovna akcija urejanja okolja TGC in izgradnja igrišč na TGC. Sodelovale bi vse osnovne organizacije ZSMS Kmetijskega kombinata Ptuj in aktiv štipendistov;

— akcija pomoči osirotelim kmetom;

● Skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in TOZD bomo morali pristopiti k analizi delegatskih odnosov v TOZD, OZD in v družbi kot celoti, da bi s tem lahko zagotovili boljše pogoje

funkcioniranja delegatskega sistema;

● Idejno politično izobraževanje OO ZSMS Kmetijskega kombinata Ptuj mora temeljiti na koordinirani akciji OO ZSMS, OO ZKS v TOZD, kar narekuje, da je potrebno temeljito uskladiti izobraževalne programe v TOZD;

● Prav sprejemanje mladih v ZK mora postati temeljna naloga OO ZSMS KK Ptuj. Evidentiranje možnih kandidatov za sprejem v ZK pa dejansko iz vrst mladih;

● OO ZSMS Kmetijskega kombinata Ptuj morajo na teritorialnem področju svojega delovanja še nadalje navezovati stike z OO ZSMS v krajevni skupnosti ter skupno z njimi organizirati razne akcije;

● Da bi lahko posebej aktualizirati posamezna kritična področja mladih, bo potrebno organizirati javne tribune mladih:

1. Položaj in vloga mladega kmetovalca v samoupravni socialistični družbi. Tribuno organizirati v eni izmed delovnih enot, v sodelovanju s Kmetijsko šolo v Turnišču.

2. Problemi štipendiranja in izobraževanja mladih v Kmetijskem kombinatu Ptuj.

3. Stanovanjska problematika mladih itd.;

● Športna tekmovanja v različnih športnih panogah med TOZD, med OZD v SOZD in med drugimi delovnimi organizacijami:

— ustanovitev športnih iger kmetijskih delavcev;

— organizacija v sodelovanju s konferenco sindikata kombinata;

● Organizacija skupnih izletov mladih delavcev Kmetijskega kombinata v spomladanskih in poletnih mesecih — ogledi industrijskih objektov, športnih tekmovanj:

— Planica 1977

— TAM

— Marles itd.;

● OO ZSMS Kmetijskega Ptuj se morajo vključiti v tekmovanje, ki ga razpisuje predsedstvo republiške konference zveze socialistične mladine Slovenije za najboljšo OO ZSMS v kmetijstvu, po kriterijih, ki bodo naknadno izdelani;

● Poseben poudarek moramo mladi posvetiti jubilejnim obletnicam ob 40 letnici KPS, 40 letnici prihoda tovariša Tita na čelu partije, 85 let rojstva tovariša Tita, prazniku OF, prazniku 1. maja.

— Organizirati javno tribuno — lik tovariša Tita.

— Kviz znanja med OO ZSMS Kmetijskim kombinatom Ptuj in aktivom štipendistov — tema: zgodovina delavskega gibanja s poudarkom na liku tovariša Tita.

— Izlet — obisk Čebin.

— Razgovor s predvojnimi komunisti, borci NOB.

— Športna tekmovanja.

Roki: marec, april, maj, junij.

— Sodelovanje na proslavi 1. maja — kulturni program.

— Športna tekmovanja.

— Ogled razstav kulturnih prireditev, tedna filma posvečenega revoluciji;

● Organizacija krvodajalske akcije;

● V letošnjem letu je potrebno posvetiti veliko pozornosti tudi:

— 8. marcu — prazniku žena, pripraviti proslave — kulturne programe;

27. april — 1. maj — skupna proslava na TGC — Ptujске toplice,

— pohod po poteh aktivistov OF,

— Dan mladosti — športna tekmovanja in udeležba na Titovi štafeti;

— 4. julij — Dan borca — formirati delegacije in obiskati grobove padlih borcev;

— Ptujska kulturna srečanja — obiski kulturnih prireditev;

— Proslave ob dnevu OZN — predavanja o vlogi OZN;

— 1. november — Dan mrtvih — udeležba na komemoraciji;

— Praznovanje 29. novembra — priprava skupne proslave in kulturni program;

— 22. december — Dan JLA — ogled kasarne Dušana Kvedra — športna srečanja;

Sodelovanje JLA in Kmetijskega kombinata Ptuj skozi vse leto;

● Priprava na volilno konferenco koordinacijskega sveta ZSMS Kmetijskega kombinata Ptuj;

● Zakon o združenem delu — razprave o organiziranosti celo leto in več tribun v povezavi z marksističnimi krožki in aktivom štipendistov.

Koordinacijski svet ZSMS

DELEGATI — ZA SEDAJ NE NAJDEJO REŠITVE

Obvezno starostno zavarovanje zasebnih kmetov je bilo v SR Sloveniji uvedeno leta 1972, leto kasneje na so kmetje že lahko uveljavljali pravico do starostne pokojnine. Starostno zavarovane kmetov je bilo uvedeno z velikimi obeti in pričakovanji, s tem zavarovanjem je zagotovljena osnova za nadaljnje širjenje in izpopolnjevanje zavarovanja, da bi dosegli predvsem dva cilja: na eni strani rešili nekatere hude socialne probleme na vasi, na drugi pa pokazali realno in uresničljivo perspektivo mladim ljudem, da bi se lažje odločili za delo doma in da bi za svojimi očeti i dedi prevzeli kmetije. Skupščina skupnosti starostnega zavarovanja kmetov je tudi o tem izrekla svojo oceno, na seji, ki je bila 22. decembra lani.

LANI IN LETOS

Za delo skupščine sta značilna dva elementa: na eni strani je bila opravljena ocena prizadevanj v letu 1976 in v prejšnjih letih, na drugi strani pa je bila razprava usmerjena v leto 1977 in tudi v prihodnost. Pri oceni dosedanjega poslovanja so le morali delegati ugotoviti, da se število kmetov, ki so obvezno starostno zavarovani, hitro zmanjšuje. Ob uvedbi starostnega zavarovanja v letu 1972 jih je bilo še kakih 93.000, zdaj pa jih je samo še nekaj več kot 76.000. Če povemo, da je kmečkih upokojencev nekaj več kot 42.000 in da jih bo leta 1977 že blizu 44.000 smo že naznačili nekatere najbolj pereče probleme tega zavarovanja. Število zavarovancev se zmanjšuje, ker se mladi pa tudi starejši kmeti zaposlujejo v drugih dejavnostih in zato prehajajo v delavsko zavarovanje kot delavci, tisti kmeti, ki imajo možnosti v proizvodnem sodelovanju z zadrugami ali kmetijskimi organizacijami ustvarili večji dohodek, pa prehajajo v pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmeti kooperanti. Tako ostajajo v starostnem zavarovanju kmetov predvsem ljudje, ki si zaradi starosti ali lege kmetije ne morejo ustvariti primernega dohodka in se tudi ne

morejo zaposliti. Ta dejstva, ki so povezana še s tem, da so cene kmetijskih pridelkov sorazmerno nizke, nasprotno pa so visoke cene reprodukcijskega materiala in strojev, ki jih kmet potrebuje, vplivajo tudi na finančno stanje skupnosti in zelo omejujejo možnosti, da bi se razvilo v predvidenem obsegu. Če upoštevamo še to, da skoraj tretjina kmetov-zavarovancev ne zmore niti sedanjega, razmeroma nizkega prispevka za zavarovanje, da je mnogim prispevek odpisan ali ga ni možno izterjati, potem je nekaj več kot 42.000 upokojencev in nekaj več kot 53.000 kmetov, ki plačujejo prispevek.

SOLIDARNOST NA PREIZKUSNI

Res je, da pri financiranju starostnega zavarovanja kmetov solidarnostno sodelujejo delavci in drugi delovni ljudje, ta udeležba naj bi v letu 1976 in tudi letos znašala 60 odstotkov potrebnih sredstev, vendar je bila v letu 1976 precej manjša od načrtovane, saj je dosegla komaj 76 odstotkov predvidenega zneska. Kmeti so zbrali celo več, kot je bilo predvideno, tako da bodo s svojo udeležbo dosegli skoraj 50 odstotkov. Prav to, da je v letu 1976 solidarnost zatajila, je povzročilo resne težave pri financiranju starostnega zavarovanja kmetov, saj je skupnost praktično brez obratnih sredstev. Znano pa je, da prispevki kmetov ne pritekajo enakomerno, v prvem polletju je pritok razmeroma slab, šele jeseni in ob koncu leta pa se poveča.

NA TRDNEJSO OSNOVO

Delegati so na seji skupščine sodili, da je potrebno financiranje kmečkega zavarovanja postaviti na trdnejšo osnovo in pri tem upoštevati, da plačilna sposobnost kmetov ne raste tako hitro, kot se povečujejo prispevki, da se zmanjšuje število kmetov-plačnikov, povečuje pa število upokojencev in da bodo sčasoma ostali v zavarovanju samo še ostareli kmetje in tisti na slabo donosnih kmetijah. Zato je bilo slišati mnenje, da bo potrebno v

naslednjih letih povečati delež solidarnostne udeležbe delavcev in drugih delovnih ljudi, še najboljše pa bi bilo resno razmisliti o združitvi kmečkega in delavskega zavarovanja. Kmeti zdaj tudi nimajo pravice do invalidske pokojnine, čeprav postanejo popolnoma nezmožni za delo. Z združitvijo obeh zavarovanj pa bi imeli možnost tudi za invalidsko pokojnino.

POKOJNINA IN SOCIALNA VARNOST

Precej so delegati govorili o višini pokojnine. Zneska 410 dinarjev mesečno v letu 1976 oziroma za leto 1977 515 dinarjev, ni možno šteti za pravo pokojnino, ki bi ostarelemu kmetu zagotavljala socialno varnost, saj so zneski socialne pomoči višji. V takšnih zneskih pokojnine mladi ljudje na kmetiji ne morejo videti svoje prihodnosti. Zato je več delegatov tudi zastavilo vprašanje, kje je kmetovo minulo delo.

Po predpisih o starostnem zavarovanju kmetov, veljavnih do konca leta 1975, so pri sofinanciranju tega zavarovanja sodelovale družbenopolitične skupnosti, to so občine in republika, ki naj bi zbrale polovico potrebnih sredstev, drugo polovico pa kmetje sami. Republika je dokaj dobro izpolnjevala svoje obveznosti, večina občin pa precej slabo. Po spremembi zakona o starostnem zavarovanju kmetov, ki velja od 1. januarja 1976, leta dalje, družbenopolitične skupnosti ne sodelujejo v sofinanciranju tega zavarovanja, republika pa krije le stroške, ki nastajajo v tem zavarovanju z avloj nekaterih ugodnosti borcev NOV. V spremembi zakona je bilo določeno, da bo skupnost napravila obračun obveznosti med skupnostjo in družbenopolitičnimi skupnostmi za celotno obdobje od 1. 1971 do konca 1. 1975 na podlagi zakonske podmene, da bodo kmeti sami zbrali polovico potrebnih sredstev, drugo polovico družbenopolitične skupnosti. Obračun bi moral biti pripravljen v prvi polovici leta, vendar je zaradi nekaterih objektivnih razlogov prišlo do zamude. Na

tej seji pa so delegati slednjič sprejeli obračun. Obračun je bil glede skupnega dolžnega zneska in glede razdelitve skupnega zneska med republiko in posamezne občine poprej usklajen z republiškimi sekretariatom za delo, republiškimi sekretariatom za finance in republiškimi sekretariatom za pravosodje, organizacijo uprave in proračun. Obveznost republike znaša po sprejetem obračunu dobre tri milijone, obveznost občin pa je nekaj več kot 25 milijonov dinarjev. Ko bodo ti zneski plačani, bo skupnost imela na voljo minimalna obratna sredstva, ki pa ne bodo dosegla niti zneska enomesečnih izplačil kmečkih pokojnin.

SE NI PRAVE POKOJNINE

Skupost je v nadaljevanju seje določila nov znesek pokojnine za čas od 1. januarja 1977 dalje. Po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov znaša starostna pokojnina 30 % mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov iz preteklega leta po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju delavcev. Mejni znesek je bil v 1976. letu 1713 dinarjev, zato znaša letos kmečka pokojnina 515 dinarjev in se je v primerjavi z lanskim povečala za 25,6 %. Ob določanju zneska pokojnine se je razvila obsežna in živahna razprava. Tak znesek po mnenju delegatov ne more predstavljati prave pokojnine za kmeta, saj ne dosega niti socialne pomoči, ki jo dajejo občine. Po zakonu je možno določiti tudi višji znesek pokojnine od minimalnega, vendar v skladu z družbenim planom in resolucijo o družbenoekonomski politiki ter v skladu s splošno bilanco sredstev v SR Sloveniji. To pa bi predvsem zahtevalo večji prispevek kmetov samih in večjo solidarnostno udeležbo delavcev in drugih delovnih ljudi. Niti prvi niti drugi pa v sedanjem trenutku ne bi mogli vplačati višjih prispevkov. Delegati so skoraj resignirano ugotovili, da za zdaj ne vidijo rešitve iz tega začaranega kroga.

(DE)

Osnovnu organizaciju „MERKUR“ Beograd u Kmetijskom kombinatu Ptuj

POKUŠAĆEMO KROZ NEKOLIKO PODATAKA, DA ČITA-OCE NAŠEG LISTA UPOZNAMO SA OSNOVNOM ORGANIZA-CIJOM »MERKUR« U BEOGRADU. BIĆE TO PRVI PUT PO-SLE DVE GODINE DA OVAJ OOUR BUDE JAVNO PREDSTA-VLJEN RADNOM KOLEKTIVU KMETIJSKOG KOMBINATA PTUJ NA OVAJ NAČIN.

KOLEKTIV OOUR »MERKUR« NA PLANU SAMOUPRAV-NOG ORGANIZOVANJA I IDEJNO-POLITIČKOG OPREDELE-NJA NA SAMOUPRAVNOM STRUKTUITANJU, NAŠAO JE SE-BE U INTEGRACIJI SA KMETIJSKIM KOMBINATOM U PTUJU, POČETKOM 1975 GODINE. TADA JE OVAJ KOLEK-TIV ZAPOSŁJAVAO 22 RADNIKA KOJI SU U PREDHODNOJ GODINI OSTVARILI UKUPAN PRIHOD OD Približno 40 MILIONA DINARA, DOHODAK OD 2,5 MILIONA DINARA. POSŁOVAO SA PROSEČNIM KORIŠĆANJEM 1.079 HILJADA DINARA. U POSŁOVNA SREDSTVA IMAO JE IZDVOJENO 530 HILJADA DINARA.

PRIVREDNI REZULTATI 1975

Prve godine integracije sa Kmetijskim kombinatom t. j. u 1975 godini ukupni prihod se povećao na 65 miliona di-nara, dohodak se blago sma-njio na 2,40 miliona dinara, a prosečni lični dohodci se sma-njili na 2.300 dinara. Pored povećanog obima poslovanja za preko 50 %, dohodak je ostao na istom nivou iz pro-šle godine, akumulacije prak-tično nije bilo.

I ako je uslovni činioc inte-gracija bila stabilnost sub-jekta, iz navedenih podataka to se nebi moglo zaključiti. Međutim, poznavaoćima u ko-lektivu, kao i analizom drugih podataka stiće se i drugi uti-sak, koji upravo ide u prilog integracije. Ovom prilikom nije nam cilj da sa tim upoz-namo čitaoca, ali moramo re-ći da pored povećanog pro-sečnog korišćenja obrtnih sredstava skoro za 100 %, po-većanog obima prometa i bro-ja radnika, znatno je smanje-na produktivnost rada i aku-mulativnost sredstava, što je bio znak svega neracionalnog korišćenja sredstava, loše or-ganizacije i sistema rada. To i izmenjeni uslovi privređiva-nja, zahtevali su promenu or-ganizacije rada i orijentacije u poslovanju OOUR.

Shvatajući takvu situaciju, kolektiv osnovne organizacije preduzeo je sledeće mere:

- Usvojio novu organizaci-onu šemu OOUR,
- izvršio kadrovske dopu-ne,

— izvršio promene u siste-mu rada i

— promene u poslovnoj ori-jentaciji i predmetu poslova-nja.

Uz kadrovsku dopunu, sistem rada a posebno promene u poslovnoj orijentaciji i pred-metu poslovanja imali su na-ročite efekte.

POSŁOVNA ORIJENTACIJA

U sistemu rada, sa klasič-nog agencijskog poslovanja — posredovanja u prometu ro-ba, prešlo se na kupovinu ro-

uglavnom prehrambenim ro-bama industrijskog porekla, stavlja nas u red velikih ku-paca ove vrste robe, zbog čega smo interesantni i cenjeni partneri proizvođača i uvoz-nika iste robe, sa time uživa-mo i određene kondicije kod nabavke, što nas na tržištu predstavlja kao konkretne do-bavljače i olakšava plasman istih roba.

ZA KORISTNE PROMENE

Ovakva orijentacija OOUR Merkur, bazirana je na rastu-

vanju stanovništva hranom, stvorili su na jednoj strani iz-vanredne uslove za dobro po-slovanje, a istovremeno stvo-rili i obavezu da u novim us-lovima organizovanja u Kme-tijski kombinat Ptuj izvrši-mo i sve ove promene u smi-slu orijentacije u poslovanju. Te promene su u prošloj go-dini malo zakasnile, jer su tek od druge polovine godine našle punu primenu, ali se pokazalo da su bile opravda-ne, a evo kave su rezultate pokazale:

(Tabela na 22 str.)

Iz ovih podataka može se dobiti jedna slika današnjeg stanja Osnovne organizacije Merkur u Beogradu, koju tre-ba dopuniti još i podatkom da se na teret dohotka u ovoj godini išlo i na vanredne ras-hode iz poslovanja u ranijim godinama sa iznosom od 1,5 miliona dinara, kao i sa troš-kovima od 700 hiljada dinara zbog nenaplaćenih potraživa-nja, koja su već izvršena u ovoj godini, kao i iznosom od 160 hiljada dinara naplaćenog do 15. januara 1977 godine.

REZULTATI PROIZVODNJE

Pored navedenih podataka i iznete orijentacije u poslo-vanju, ne treba ispustiti i de-latnost OOUR Merkur koja se obavlja preko JUR u Novom Sadu, a isti se bavi delatnoš-ću kooperacije sa individual-nim proizvođačima u proiz-vodnji pšenice, kukuruza, sun-cokreta i krastavaca. Ta pro-izvodnja dostiže vrednost od približno 20.000 tona robe, u vrednosti od oko 30 miliona dinara. Orijentacija u daljem razvijanju ove delatnosti sa-gleda se u većoj proizvodnji povrtnarskih kultura, sa čime bi još više povezali proizvod-nju sa potrošnjom.

Ovi, i mnogi drugi podaci iz života i rada ovog kolekti-va kao što su jedinstvo, sloga i angažovanost, mnogo više govore o snagi ovog kolektiva i daju garanciju sebi i kombi-natu da će budući rezultati biti mnogo bolji. Ne samo što je prošla godina bila go-dina mnogih raščišćavanja, već i zbog toga što smo u ovu godinu ušli sa većim is-kustvom, boljim startovanjem na zadacima, jedinstveni i složni.

(Nadaljevanje na 22 str.)

Uređeno slagalište TOZD TOZD MERKUR Beograd

be i to isključivo prehrambe-ne, od proizvođača za krajnju potrošnju. U poslovnoj ori-jentaciji dat je akcenat u snab-devanju, restorana društvene ishrane, ugostiteljskih predu-zeća i objekata, dačkih do-mova — internata, dečjih ob-daništva i vrtića, bolnica i po-slastičara. Slobodnom proce-nom, ceni se da snabdevanjem naznačenih objekata obskrb-ljujemo robama sa kojima ra-dimo oko 100.000 obroka dnev-no.

Specijalizacija u prometu

čoj koncentraciji ljudi u veli-kim gradovima i industrij-skim centrima, kao jedne za-konite pojave industrijskog razvoja savremenog sveta. O-va zakonitost u našoj zemlji, a još više u Beogradu mani-festuje se izvanrednom dina-mikom. Uz ovu zakonitost i visok stepen izmene ekonom-skog stanovništva. Rastuća kupovno sposobna tražnja, kao i velika društvena aktiv-nost za savremeno i samou-pravno organizovanje na re-ševanju problema u snabde-

Prihodi na delo

Prihodi na delo, predvsem pa vsaj delno pokrivanje stroškov, ki so posledica prihodov, so predmet vse bolj pogostih razprav med delavci v naši organizaciji. Da bi se sistemsko lotili tega vprašanja in kar se da objektivno ugotovili oddaljenost od delovnega mesta in način prihoda na delo naših delavcev, smo v obširno anketo, ki smo jo izvedli v januarju in februarju lanskega leta, vključili tudi vprašanja: »Koliko kilometrov ste oddaljeni od delovnega mesta?« in »Kako prihajate vsakodnevno na delo?«

Številčni in procentualni prikaz odgovorov, ki smo jih z anketo dobili, je naslednji:

Oddaljenost od delovnega mesta	Število delavcev	%
do 5 km	949	63,35
do 10 km	259	17,29
do 15 km	134	8,95
do 20 km	60	4,01
do 25 km	20	1,34
nad 25 km	16	1,07
brez odgovora	60	4,01
	1498	100,02

Iz odgovorov je razvidno, da predstavljajo največjo skupino delavci, ki so od delovnega mesta oddaljeni do 5 km. Teh je 949 oziroma 63,35 odstotkov. Naslednjo skupino odgovorov, ki je najobširnejša predstavljajo delavci, ki so od delovnega mesta oddaljeni do 10 km. V odstotku znaša to 17,29 %. Do 15 km je oddaljenih 134 delavcev oziroma 8,95 odstotkov. Ti podatki so nas vodili v razpravo o tem, kje naj postavimo mejo oziroma katera naj bo skupina, ki bi ji vračali potne stro-

ške. Med številnimi predlogi smo se na zadnji seji sveta za družbeni standard z dne 16. februarja 1977 odločili, da v začetku kot poskus uvedemo povračilo potnih stroškov za delavce, ki so od delovnega mesta oddaljeni 10 km in več, hkrati pa za prevoz porabijo več kot 120 din mesečno. Delovna organizacija bi pokrila tisti del stroškov, ki presega 120 din.

Seveda to še ni odločitev, obvezna za vse TOZD, temveč samo predlog, o katerem morajo posamezne TOZD razpravljati in ugotoviti, kaj ta sredstva pomenijo z ozirom na njihove materialne možnosti.

Res je, da sindikalna lista za leto 1977 zelo smelo določa znesek povračil potnih stroškov (delavec sam prispeva najmanj 40 dinarjev, ostalo prispeva delovna organizacija), vendar moramo določila sindikalne liste usklajevati z možnostmi uresničevanja v podjetju, kjer so od finančnega rezultata odvisne vse, pa tudi takšne dajatve.

Silva Rebernak

ZAOKRUŽENA TEHNOLOŠKA CELINA

Dalja orijentacija OOUR Merkur u sistemu rada i njenom organizovanju sastojala bi se u zaokruživanju tehnološke celine OOUR. Na proširenju asortimanu roba u snabdevanju još na sveže povrće i voće. Ovo iz razloga što je sve veći pritisak od strane proizvodnje u Novom Sadu u ponudi svežeg povrća, sa jedne strane i sve veća potražnja od strane potrošnje koju već snabdevamo sa određenim prehrambenim proizvodima. Uz minimalna kadrovska proširenja i minimalnim povećanjem troškova zaokružili bi tehnološko celinu OOUR. Sa time bi takođe postigli jednu optimalnu veličinu OOUR, tako da bi svi kapaciteti i organizacioni delovi bili najracionalnije iskorišćeni. Ovakva orijentacija nema tendenciju nekontrolisanog širenja i preforsiranog razvoja OOUR.

USLOVI ZA ČVRŠĆE POVEZIVANJE

U našoj daljoj orijentaciji isto tako računamo na sve čvršće povezivanje sa ostalim osnovnim organizacijama Kmetijskog kombinata Ptuj, na plasmanu njihovih proiz-

voda na ovom delu jugoslovenskog tržišta, kao i pomoć na obezbeđenju potrebnih sirovina i repromateriala koje eventualno ovo tržište može da zadovolji.

Na ovom planu preduzete su određene mere, konkretno na plasmanu proizvoda OOUR Petovia, čak je u ovom smislu doneta odluka radničkog saveta, da proizvode koje proizvodi Kmetijski kombinat Ptuj nemogu se nabavljati od drugih proizvođača, ukoliko kombinat iste ima za isporuku.

Po ovom pitanju može se učiniti i mnogo više, ali se moraju usaglasiti kapaciteti i asortiman proizvoda naših osnovnih organizacija koje imaju interes plasmana roba na ovom tržištu.

Tako organizovani i orijentisani, povezani i čvrsti, računamo da ćemo mnogo više biti korisni i sebi i društvu, što znači i više društveno opravdani i korisni.

M. Jevtović

ZA VELIKE KOLIČINE ROBE POTREBNO JE ISKORISTITI PROSTORIJE SLAGALIŠTA

PREDSTAVLJAMO VAM:

Merkur Beograd

(Nadaljevanje z 21. strani)

POKAZATELJ (21. stranica »Za korisne promene«) 1975 1976 Indeks

Broj zaposlenih (na bazi ukalkuliranih časova rada u toku godine)	35	51	145,0
Ostvaren promet	65.097.000	109.743.000	168,4
Razlika u ceni	4.942.000	8.853.000	179,0
Dohodak	2.471.000	5.479.000	219,6
Ostatak dohotka	1.965.421	2.697.108	137,0
Prosečno korišćenje obratnih sredstava	1.965.421	2.697.108	137,0
Prosečno korišćenje osnovnih sredstava	912.365	1.454.300	159,0
Promet po zapošljenom	1.859.910	2.151.800	115,6
Dohodak po zapošljenom	70.612	107.430	152,1
Ekonomičnost	1,03	1,05	101,9
Dinamika troškova realizacije	100	166,4	166,4
Dinamika rasta ukupnog prihoda	100	168,4	168,4
Rentabilnost poslovanja:			
Akumulativnost ukupnog prihoda	25,43	28,43	111,8
Akumulativnost uložениh sredstava	57,54	75,17	130,6

Letni gospodarski načrt za 1977. „Košakov“ TMI Maribor

»Sušno leto« v dohodku »Košakov« TM Maribor v letu 1976 nam je prineslo izdelavo sanacijskega programa, katerega temelji so v letnem gospodarskem načrtu za leto 1977. Kljub temu, da vemo, da cene, ki so edini vzrok naše izgube, tudi v naslednjem letu ne bodo urejene, se zavedamo, da rešujemo obstoj 500 članskega kolektiva, ki bo opravičil samega sebe le z večjo proizvodnjo in večjo produktivnostjo. Na povečanju proizvodnje v letu 1977 tudi temelji naš plan.

LETNI GOSPODARSKI NAČRT ...

Zakol živine smo v letu 1977 načrtovali za 48,8 odstotkov večji pri govedu, za 29 odstotkov manjši pri teletih in za 22 odstotkov večji pri prašičih kot je bil v letu 1976. Podatki kažejo visok odstotek porasta planiranega zakola v primerjavi z realiziranim, vendar bomo le s tako visokim zakolom pokrili potrebe po svežem mesu na mariborskem trgu in si zagotovili dovolj surovine za proizvodnjo klobasnih in suhomesnatih izdelkov. Za večino planiranega zakola so že sklenjene pogodbe in upamo, da bodo dobavitelji živine pokazali v letu 1977 več resnosti pri uresničevanju dogovorov in nam s tem omogočili predviden zakol.

Prodaja je planirana v naslednji višini:

Indeks povečanja v primerjavi z letom 1976

goveje meso	103,1
goveja drobovina	113,7
telečje meso	42,3
telečja drobovina	38,5
svinjsko meso	98,4
svinjska drobovina	90,2
odojek	71,4
klobasni izdelki	123,1
suhomesnati izdelki	140,2

Skupna količinska prodaja je planirana za 10 odstotkov večja, kot je dosežena v letu 1976. Iz pregleda je razvidno, da smo največ povečali prodajo klobasnih in suhomesnatih izdelkov. Tako visok odstotek povečanja smo planirali zato, ker dosežemo z omenjeno prodajo večji bruto dohodek. V strukturi klobasnih izdelkov smo povečali proizvodnjo hitrofermentiranih izdelkov. Ker pa obstoječe zmogljivosti predvidene prodaje ne zadoščajo, bomo z dodatnimi investicijskimi vlaganji v naslednjem polletju povečali zmogljivost za 100 odstotkov. Iz preteklih izkušenj in na podlagi analize trga smo namreč ugotovili, da ne bo težav s prodajo omenjenega asortimana.

Visok odstotek porasta je prikazan tudi pri prodaji suhomesnatih izdelkov. Na tržišču se pojavljajo vedno večje zahteve po tej vrsti blaga, zato smo planirali zelo visoko proizvodnjo, ki pa je ne bomo uspeli realizirati preko lastnega zakola, temveč s precejšnjim dokupom surovine.

Področja prodaje bodo o letu 1977 ostala v glavnem ista kot leta 1976, s tem, da smo večjo prodajo preko obstoječe lastne trgovske mreže, ki v letu 1976 ni bila nikoli dobro založena. Izvoz je v naši strukturi prodaje zastopan le v minimalni količini 200 ton.

pan le v minimalni količini 200 ton.

Od ostalih ukrepov, ki smo jih zajeli v letnem gospodarskem planu v letu 1977 za izboljšanje gospodarjenja, bi omenila še naslednje:

— uvedba nagrajevanja po delu v avtoparku;

— sprememba načina nagrajevanja v distribucijskih skladiščih, pri potujoči trgovini in v trgovski mreži;

— zagotovitev planirane proizvodnje z obstoječim kadrom;

— poudarek na koordinaciji

dela med nabavo, proizvodnjo, in prodajo.

— osebne zadolžitve za izvajanje planskih nalog in za znižanje proizvodnih stroškov.

Upamo, da nam bo s trdo delovno disciplino in doslednim izvajanjem plana uspelo, da realiziramo tudi njegov drugi del, to je dvig osebnih dohodkov od pol leta 1977 dalje. Dvig smo planirali zaradi bojazni pred visoko fluktuacijo kadra, ki ima že sedaj v primerjavi s sorodnimi delovnimi organizacijami živilske industrije nizek osebni dohodek.

Vekoslava KRAŠOVEC

V skladišču je zaposlenih 13 delavcev, od tega je 50 odstotkov kvalificiranih delavcev, 50 odstotkov pa je polkvalificiranih — priučenih prodajalcev.

Poslovna enota je v preteklem letu poslovala rentabilno, s čistim dohodkom, saj je znašal promet 800.000 din, kar je v okviru letnega programa. Kljub prizadevanjem vseh zaposlenih pa v enoti ne morejo ustvariti velike akumulacije, ker so za vse proizvode predpisane marže.

PRODANEGA MNOGO SADJA IN ZELENJAVE

O okviru agrokompleksa je v programu ustanovitev poslovne enote, ki bi zalagala vse prodajalne v Mariboru in okolici, kamor pa bi se naj vključil tudi Agrokombinat Maribor.

Skladišče poslovne enote ima zmogljivost dva vagona blaga, kar pa ne zadostuje, da bi vskladiščili blago za dalj časa ali pa celo razširili dejavnost.

Po pripovedovanju Franca Majcena sponovice na tržnici prodajo veliko sadja in zelenjave, čeprav bi ga lahko glede na boljši prostor na tržnici prodale veliko več.

Poleg sadja in zelenjave pa na tržnici prodajajo tudi žive sladkovodne ribe (postrvi, krape in druge sladkovodne ribe). Promet v ribarnici je sicer velik. Obstaja pa problem v tem, ker je ribarnica odprta samo v dopoldanskem času in se zaposlene gospodinjice tako ne morejo oskrbeti z ribami. Dnevno prodajo v ribarnici približno 100 kilogramov rib.

Agrokombinat Maribor ima v načrtu odpreti novo ribarnico v mestu, ki bo odprta vsak dan.

Postrvi dobivajo iz obrata Muta, krape pa iz Pesnice. Ribe dobavljajo tudi stalni dobavitelji iz Primorske, zelenjavo in južno sadje pa stalni dobavitelj iz Dalmacije.

Glede na novo organizacijo Agrokombinata Maribor bo ta poslovna enota, ki je bila sedaj vključena v komercialni sektor, spadala v TOZD Sadjarstvo — vinogradništvo. Upajo, da se bo z novo organizacijo vse spremenilo in da bodo sčasoma dobili nove prostore, ki so nujno potrebni.

V letošnjem letu imajo največ problemov pri prodaji domačega sadja, ker je ponudba velika, zlasti iz kmečke proizvodnje, potrošnik pa zahteva vedno kakovostnejše sadje.

M. P.

Franco Majcen: »Želja vseh zaposlenih je, da bi dobili nove prostore za skladišče!«

ZA RAZŠIRITEV DEJAVNOSTI

Želja vseh zaposlenih je, da bi dobili nove prostore za skladišče, saj so stari prostori že dotrajani. Misli pa bo potrebno tudi na razširitev dejavnosti, kar bo koristno za Agrokombinat Maribor kot celoto, saj pridelava vedno večje količine sadja, zelenjave pa bolj malo.

AGROKOMBINAT MARIBOR

KO SMO OBISKALI MILKO DOBRŠEK, KI DELA NA TRŽNICI V MARIBORU, SMO OBISKALI TUDI POSLOVNO ENOTO MALOPRODAJO TRŽNICE AGROKOMBINATA MARIBOR, KI JO VODI FRANCO MAJECEN.

Poslovna enota maloprodaja tržnice

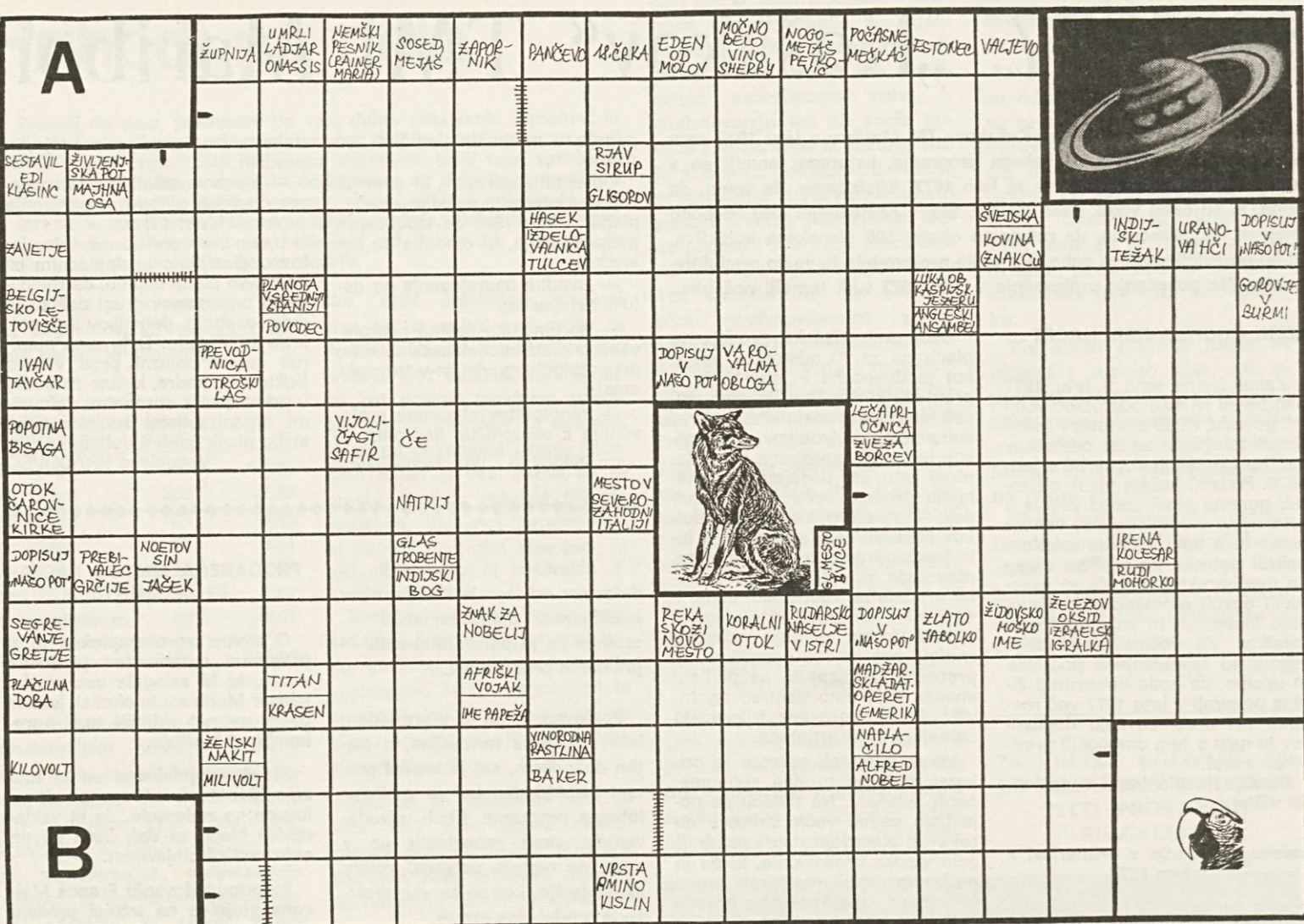
Poslovna enota prodaja povrtnino in sadje iz lastne proizvodnje v dveh trgovinah in na stojnicah mariborske tržnice.

Z zelenjavo in sadjem vedno oskrbujejo več vzgojno varstvenih zavodov, nekatere osnovne šole, gostilne, deloma pa tudi garnizijo vojne pošte Maribor. Po mnenju Franca Majcena so zahteve po kakovosti blaga vedno večje, zato bi bilo prav, da naši proizvajalci proizvajajo čim kakovostnejše blago, saj potrošnik išče

glede na visoke cene le kvaliteto.

V poslovni enoti prodajajo veliko domačega sadja (hrušk, breskev, jabolk) in tudi veliko južnega sadja, predvsem pozimi. Od zelenjave prodajajo največ zelja, krompirja in zgodnjih kumaric. Blaga jim ne primanjkuje, zato lahko potrošniku nudijo vse, kar zahteva.

Cene imajo v primerjavi z drugimi trgovskimi podjetji nekoliko nižje, glede na to, ker so sami proizvajalci.

Slika B

REŠITEV IN NAGRADE NOVOLETNE SLIKOVNE KRIŽANKE

Vodoravno: KOR, KLOP, OBA, AIDA, REKORDER, KOLEKTIV SOZD, URNIK, OT, AKRA, SEKS, STAŠ, SN, CENTER, PRETEPI, STAVKOKAZ, REFERENT, RAŽA, AMIN, SARLATAN ARAKS, VIRJAN, GUMI, AT, TOMO, ORO, TS, NOVOTAR, PORTORICAN, MANTOVANI, JP, M, TG, ARI, VOLAN, EROS, EBRO, GONDOLA, AG, OPS, SRŽ, ID, ARE, ROMA, ANANA, SIRK, TAKSATOR, LITIJ, TRISTOLETNICE, CICA, RABAR, BLODNIK, JANA, ANA, OPAT, EJ, PE AVA, LJ, PLANINSKA KOČA, EK, AE, DARE, EI, LIAM, LO, CHAMPION, OKER, AMETIST, RAND, ALENA, SEDENJE, MAYA, RA, TER.

Za pravilno rešeno križanko smo podelili tri nagrade, ki jih prejmejo:

1. nagrado v vrednosti 200 din dobi: Bedžuh Nevenka iz Kmetijskega kombinata Ptuj DE Starše;

2. nagrado v vrednosti 150 din dobi: Janžekovič Ignac iz Brstja 26;

3. nagrado v vrednosti 100 din dobi; Rižner Jože OBRAT
KOOPERACIJA KMETIJSKI
KOMBINAT PTUJ.

Rešitev prejšnje križanke:

Vodoravno: dobrin, kesoni, arioso, Amelin, Markel, Romana, pasterizacija, Ast, etamin, ametist, or, reja, rezva, psi, solar, aloa, Atri, srd, pri kooperantu, n, Lars, Remick, alt, lidit, otok, rudar, arena, Tet, letalo, Timok, Ina, Opa, AT

NAŠA POT — Glasilo delovne skupnosti Kmetijsko prehrabneni kombinat s sedežem v Ptujju. Izdaja delavski svet SOZD. Ureja uredniški odbor: (AK Lenart) Leopold Hamersšak, Miro Bauman, Franc Kovačič; (AK Maribor) Režika Sajevec, Marjan Simon; (KK Ptuj) Silva Gorjup, Ciril Kolarič, Franc Tetičkovič; (TMI Košaki Maribor) Maks Budja, Jože Murko, Vekoslava Kraševac. Predsednik uredniškega odbora in odgovorni urednik: Franc Tetičkovič. Novinar: Mihaela Pišek. Tehnično uredil: Jože Vrabi, novinar v pokoju. Naklada 5.200 izvodov. Tiska: Ptujška tiskarna, Ptuj. Uredništvo: 62250 Ptuj, Muzejski trg 2, tel. 77351 (47). Rokopisov in slik ne vračamo. Oproščeno temeljnega prometnega davka po mnenju Sekretariata za informacije pri IS Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1975.

P O P R A V E K

Pri razvrščanju strani v »Naši poti« št. 3 je prišlo do neljube pomote:

- sedanja stran 9 bi morala biti stran 13 in
- sedanja stran 10 bi morala biti stran 14.

Zato najdete nadaljevanje sestavka »Predstavljamo Marka Kneza« na 14. strani in nadaljevanje sestavka »Kmetijski kombinat Ptuj, Načrtovanje kadrov in štipendiranje, Franc Golob« na 10. strani.

Opravičujemo se cenjenim bralcem »Naše poti«.

Uredništvo

